

Avropa Oyunları bitdi, yollar açılacaq mı?

Kamran Əliyev: "Məhdudiyətlər iyulun 1-dək davam edəcək"

Avropa Oyunları ilə əlaqədar paytaxtın bəzi yolları və prospektləri bağlanmış, nəqliyyatın hərəkəti müəyyən qədər məhdudlaşdırılmışdır. İyunun 1-dən başlayaraq isə rayon qeydiyyatında olan nəqliyyat vasitələri paytaxta buraxılmayıb. Artıq I Avropa Oyunları yekunlaşdı. Maraqlıdır, bu gündən etibarən məhdudiyətlərə son qoyulacaq mı yoxsa hazırkı vəziyyət bir neçə gündə davam edəcək?

Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsinin ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Kamran Əliyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında I Avropa Oyunları zamanı tətbiq edilən məhdudiyətlərin iyulun 1-dək davam edəcəyini bildirdi: "Şəhərimizə gələn qonaqların tarixi abidələr və mədəniyyət ocaqları ilə, eləcə də şəhərimizlə yaxşı tanış olmaları üçün biz mümkün olan şəraiti yaratmalıyıq. Bununla bağlı ola bilsin ki, bəzi məhdudiyətlər tətbiq edilsin. Əlavə məlumat verəcəyik. Sürücülərimiz bilməlidir ki, hələ ki, iyulun 1-dək nəqliyyat vasitələrinin hərəkətində nəzərdə tutulmuş məhdudiyətlər, eləcə də Avropa Oyunları üçün çəkilmiş zolaqlarla digər nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinə icazə verilməyəcək".

□ Günel MANAFLI

Nazarbayevdən əcnəbi biznesmenlərə inanılmaz güzəşt

Qazaxıstan 10 investor-ölkə üçün vizasız rejimin müddətini iyulun 15-dən etibarən uzadır, üstəlik bu siyahıya daha 10 ölkəni əlavə edir. Virtualaz.org saytı Qazaxıstan KİV-lərinə istinadən xəbər verir ki, bu bəyanatla prezident Nursultan Nazarbayev çıxış edib.

"Qazaxıstana gələn xarici sərmayədarlar hər hansı kvota, limit və icazə olmadan xaricdən istədikləri qədər işçi qüvvəsi cəlb edə bilərlər. Bundan əlavə, 10 ölkədən olan investorlar üçün vizasız rejim müəyyən edilib. İtaliya da həmin ölkələr siyahısındadır. İyulun 15-dən etibarən biz sərmayədarlar üçün vizasız rejimin müddətini uzadıq. Bu siyahıya daha 10 ölkə - İsveçrə, İspaniya, Belçika, Macarıstan, Monako, Sinqapur, Avstraliya, Norveç, İsveç və Finlandiya da əlavə olunacaq" - deyər N.Nazarbayev Milanda keçirilən Qazaxıstan-İtaliya biznes-forumundakı çıxışında bildirib.

Prezident əlavə edib ki, dünyada heç də hər ölkə sərmayədarlar üçün belə ideal şərait yaratmır.

Qeyd edək ki, Qazaxıstan 2014-cü il, iyulun 15-dən etibarən 10 ölkədən olan investorlar üçün vizasız rejim tətbiq edib. Bunun nəticəsində ABŞ, Niderland, Böyük Britaniya, Almaniya, Fransa, İtaliya, Malayziya, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Cənubi Koreya və Yaponiyadan olan sərmayədarlar Qazaxıstanda sərbəst iş qurmaq imkanı qazanıb.

Başağılığı

Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri Asim Mollazadə və Siyasi Şura üzvləri, DIP-in Sumqayıt təşkilatının sədr müavini və Sumqayıt bələdiyyəsinin üzvü Raqif İbrahimova atası Tapdıq müəllimin vəfatından kədərli olduğunu bildirir, dərin hüznü başsağılığı verir

"Elm" tədris mərkəzi

MAGIC LANGUAGES

- Ali məktəblər xarici dillər
- kompyuter kursları
- Magistratura - dövlət qulluğu - məntiq
- 1.C. mühasibat - anbar - bank işi
- Məktəbə qədər həftədə 5 dəfə
- Sürücülük kursları (1 aya 100 AZN)

Ünvan: 1. «Neftçilər» metrosu 40 mert. R.Rüstəmov-44

Tel./Faks: (012) 421-10-46; 408-44-43;

Mob: (055) 660-60-95; (050)203-55-95

Ünvan: 2. «İnşaatçılar» metrosu 60 metr. «İran» klinikasının yanı

Tel./Faks: (012) 434-88-28; 408-44-74;

Mob: (055) 660-07-05

Fransa XİN Jak Forun bəyanatını "pensiyaçının fikri" adlandırdı

"Fransa Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə sadıqdır, ATƏT-in Minsk qrupunun keçmiş fransız həmsədri Jak Forun bəyanatı isə pensiyaya çıxmış insanın şəxsi fikrindən başqa bir şey deyil". "Trend" xəbər verir ki, Fransa Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN) bu mövqeyini XİN-in Kontinental Avropa idarəsinin direktoru Erik Furniye Azərbaycanın Parisdəki səfiri Elçin Əmirbəyovla söhbətində səsləndirib.

Daha əvvəl Azərbaycan səfirliyi Ermənistanın bəzi KİV-lərinin məlumatına əsasən iyunun 19-da İrəvanda keçirilmiş NATO Parlament Assambleyasının 89-cu "Rouze-Rout" seminarında J.Forun Azərbaycan əleyhinə bəyanatı ilə bağlı Fransa XİN-ə müraciət etmişdi.

E.Furniye səfirle söhbətində bəyan edib ki, rəsmi Parisin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi

ilə bağlı mövqeyi dəyişməyib və Fransa Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləməyə sadıq qalır.

E.Əmirbəyov fransız diplomatdan sitat gətirərək qeyd edib: "Jak For hazırda pensiyadadır, heç bir rəsmi vəzifə tutmur və heç bir formada

Fransanın rəsmi mövqeyini ifadə edə bilməz. Onun İrəvanda bəyanatına gəlincə, Ermənistan KİV-lərinin verdiyi formada edilə belə, Parisdə həmin bəyanat nəzərə çarpmayıb və onlara pensiyaya çıxmış insanın şəxsi fikri kimi yanaşmaq lazımdır".

Xəzər Teyyublu: "Müsavatda baş verənlər bizim partiya da yaşanmayacaq..."

İyunun 28-də Klassik Xalq Cəbhəsi Partiyası (KXCP) Ali Məclisinin növbəti sessiyası keçirilib. Sessiyada partiyanın uzun müddətdir müzakirə etdiyi qurultayının da vaxtı məlum olub. Bu barədə musavat.com-a KXCP sədrinin müavini Xəzər Teyyublu məlumat verib.

O, bildirib ki, artıq rayonlarda partiyanın hesabat konfransları yekunlaşmaq üzrədir: "Partiyanın növbəti qurultayı avqustun 1-də keçiriləcək. Partiyanın rayon şöbələrinin konfransları keçirilib. Qurultaya hazırlıq məsələləri müzakirə olunub, demək olar ki, bitmək üzrədir. Partiyanın təşkilat şöbələri ciddi müzakirələr aparıblar, 60-a yaxın rayon şöbələrində konfranslar keçirilib. Bir neçə şöbə qalıb, gələn həftə bu proses də bitəcək. Azərbaycanın bütün şöbələri üzrə konfranslar keçiriləcək".

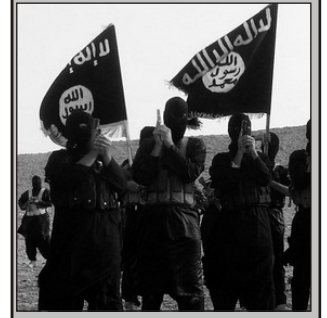
O, qeyd edib ki, qurultay nümayəndələrinin sayı hələ dəqiqləşməyib: "Bu məsələ dəqiqləşməyib. Rayonlardan sənədlər gəlir, qurultay nümayəndələrinin siyahısı hazırlanır. Haradasa, 700-800 nəfər ola bilər".

X.Teyyublunun sözlərinə görə, qurultayın harada keçiriləcəyi də dəqiqləşməyib: "Qurultaya Hazırlıq üzrə Təşkilat Komitəsi bununla bağlı Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə müraciət edəcək. biz yerlə bağlı təkliflər verəcəyik, həmçinin, onların təklif edəcəyi yer barədə də düşünəcəyik. Hələlik konkret müzakirə olunmayıb. Əgər hakimiyyətin əlavə bir təklifi olarsa, bu, partiya tərəfindən məqbul hesab ediləcəksə, qəbul edəcəyik. İstəyirik ki, 700-800 nəfərlik zal olsun. KXCP kiçik partiya deyil və qurultay nümayəndələri yüz nəfər ola bilməz. Geniş yer olmalıdır. Olmasa, biz təklif edilən yerlə razılaşmayacağıq".

KXCP-nin sədr müavini əlavə edib ki, ötən il Müsavat Partiyasında qurultayla bağlı yaşanan problemlərin KXCP-də yaşanacağını gözləmir: "Hazırda sırf təşkilatı işlər gedir. Rayonlarda şöbə sədrleri, Ali Məclis üzvləri seçilir. Demokratik qaydada partiyanın rəhbər orqanlarına seçki keçirilir. Qurultayın demokratik və problemsiz şəkildə keçiriləcəyini düşünürəm. Hesab edirəm ki, Müsavatda baş verənlər bizim partiya da yaşanmayacaq. 2000-ci ildə partiya böyük təlatümlər içində oldu, seçim qarşısında qaldı. Bu gün bu məsələlər oturmuş təşkilatda ola bilməz".

X.Teyyublunun sözlərinə görə, KXCP-yə sədrliklə bağlı hələ konkret adlar yoxdur: "Namizədlər qurultay günü müəyyən olacaq. Bu məsələ sessiyada müzakirə edilmədi. amma sədrimiz Mirmahmud Mirəlioğlu namizədliyini verəcəyini açıqlayıb. Mirmahmud bəyin namizədliyi ortadadır. Düşünürəm ki, bu gün partiya ona qalib gələcək şəxs yoxdur".

□ Rəya RƏFİYEVA

İŞİD Türkiyə sərhədinə hücum edir

İŞİD terror təşkilatı Türkiyənin Kilis vilayətini Suriya ilə ayıran Es-Səlamə sərhəd qapısını ələ keçirmək üçün hücumu başlayıb. Anspress-in məlumatına görə, Suriyanın Kilislə həmsərhəd olan Hələb vilayətinin Azez rayonunda davam edən bir həftəlik sükut pozulub. Bölgədən gələn sıx artilleriya səs-ləri Türkiyəni narahat etməyə başlayıb.

Verilən məlumata görə, dünən Azez rayonunda səhər saatlarından etibarən şiddətli qarşudurma və top səs-ləri müşahidə edilir. Azez rayonuna daxil olan Havvar və Baraqat kəndlərindən gələn top səs-ləri Kilis şəhərində ciddi narahatlıqlar yaşadıb.

Qarşudurmaların davam etdiyi bölgədə vəziyyətin gərginləşməsi üzündən Türkiyə silahlı qüvvələri sərhəd xəttinin təhlükəsizliyini nəzarətə götürüb. Vəziyyətə nəzarətin ən yüksək səviyyədə aparıldığı bildirilir.

Bakıda mənzildə meyit tapılıb

Bakıda mənzildə kişi meyiti tapılıb. APA-nın Fövqəladə Hallar Nazirliyinin saytına istinadən verdiyi məlumata görə, nazirliyin "112" qaynar telefon xəttinə daxil olmuş məlumata əsasən, Bakı şəhəri, Yasamal rayonunda mənzildə 1944-cü il təvəllüdü Vahabov Vaqif Vahab oğlu bağlı qapı arxasında qalıb. Hədisə yerinə cəlb edilmiş xilasedicilər mənzilin giriş qapısını açdı və adı çəkilən şəxsin cəsədini aşkar ediblər.

V. Vahabovun cəsədi aidiyyəti üzrə təhvil verilib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Cəmil Həsəni bütün enerjisini "Yeni Müsavat"a - bizə cavab verməyə xərcləyir. Yatır, qalxan kimi cumur Feysə, "satqın Rauf", deyər başlayır yazmağa... Özü də yaşma-başma, elmi titulluna, hazırda bulunduğu məqama uyğun olmayan bir ləhcəyə bəzəməyə hədəyən, həqarətlər istehsal edir. Görünən budur ki, professor müvazinatını tam itirib. Çaçqın və əsəbi vəziyyətdədir. İnformasiya müharibəsi sinirlərini tam görüb - ilk cümləsindən başlayaraq, ünvanımıza küçə söyüşləri yazır.

Azər AYXAN

Rüşvətخور professor və bir döyüşçü-qəzetçinin hekayəsi

Adını demokrat qoyub, amma ölkənin ən müstəqil, demokratik, azad və tirajlı qəzet və saytları ilə vuruşur. Söz azadlığına, mətbuat özgürlüyünə, fərqli fikrə düşmənin münasibəti göstərir rəsmən.

Professora ən çox təsir edən, onu özündən çıxaran Rüstəm İbrahimbəyovun məlum müsahibəsinə cavab olaraq qəzetdə dərc etdiyimiz şərhlər, yazılardır. Siyasi ömründə Əli Kərimlini bu qədər müdafiə etməyib. Nəinki müdafiə etməyib, əksinə, AXCP sədrini Əhəd Abıyevin, bu iqtidarın ayağına verib. Amma R.İbrahimbəyova və onun antimillili mövqeyinə görə adam bizə savasq açılıb. Özünü biabır edəcək addımlara gedir. Bizsə onun bu halına ürək ağrısı ilə baxırıq - iki il öncə bütün tayfamızla prezident olsun deyər səs verdik, informasiya xidməti göstərdiyimiz adam bu imiş?!

Biz Cəmil Həsəninin səviyyəsinə enib, onu söyməyəcəyik. Hər kəs özünün tərbiyəsini, daxili aləmini və dözümlünü nümayiş etdirir. Lakin bu adamın daha çox açılmasına, müxalifətin "çatı adayı" olan birisinin mahiyyətini ortaya qoymaqla davam edəcəyik.

Cəmil müəllim İbrahimbəyovu tənqid və ifşa etməyimiz yaman pis təsir göstərib. Rauf Arifoğlunu açıq şəkildə, intensiv və yorulmadan facebookda söyməsi də bu səbəbdendir.

Son statusunda yazıb ki, R.İbrahimbəyov Naxçıvandan tutmuş, digər cəbhə bölgələrində ermənilərdən müdafiə üçün əhaliyə pul paylayanda Rauf Arifoğlu doğulduğunu sərhəd kəndi Yuxarı Öysüzlükdən çıxıb Bakının aşağı məhəlləsində kirayə ev axtarırmış. Müəllim demək istəyir ki, dostu Rüstəm Bakının elitasıdır, paytaxtın yuxarı məhəlləsindədir, o, böyük işlər görəndə biz onun elita olduğunu şəhərin aşağı məhəlləsində kirayədə qalmağa ev axtarırmış.

Birincisi, Cəmil müəllim özü hardandır? Hansı elitanı

1990-cı ilin yanvar ayı. Gəncə XG-nin qərargahının önü. R.Arifoğlu könüllü döyüşçülərlə

təmsil edir? Hansı yüksək mədəniyyəti, kulturu ilə seçilən, tanınan köyden çıxıb? İkincisi, onun Rüstəm müəllimə bu heyranlığının səbəbi-hikməti nədir görəsən? Bəlkə natamamlıq kompleksi yaşayır ağsaqqal professor, xəbərimiz yoxdur? Yaxud ola bilsin C.Həsəni bir rayonlu, kəndçi olaraq Bakıda doğulub boya-başa çatan adamlara həmişə həsəd aparıb. Bu gizli həsəd də onda bu cür təzahür edir. Yoxsa adam niyə onun kimi kənddən Bakıya gəlmiş birinə bu cür ironik tərzdə fikir bildirsin?

Üçüncüsü, R.Arifoğlu kənddən çıxanda 17 yaşında olub. Universiteti bitirdikdən sonra işə Bakıda işləməyə başlayıb. Və həmin illərdə də (1988-89-cu illər) Azərbaycanda başlayan milli-azadlıq hərəkatına qoşulub. 22 yaşında hərəkatın ideoloji yükünə çiyin verib - Sovet quruluşu əleyhinə dərgilər, broşür-lər buraxıb. Gizli üsulla "Birlik" dərgisini, 23 yaşında işə "Yeni Müsavat" qəzetini qurub. Rauf bəy 22-23 yaşında elə nəhəng və cəsarətli işlər görüb ki...

Baxın, Cəmil müəllim, Rauf bəy gənc yaşlarında milli-azadlıq hərəkatına qoşulanda, meydanlarda Azadlıq bağıranda, milli dəyərini müdafiə edərək, turançılıqdan, türkçülükdən bəhs edən elmi məqalələr yazıb gizli şəkildə, Sovet imperiyasının terro-rundan, repressiyasından qorxmayaq onu yayanda, beyinlərə azadlıq, müstəqillik toxumu səpəndə, siz işlə-

diyiniz universitetdə tələbələr-dən semestr imtahanları üçün "zaçotka"ların arasında rüşvət alırdız. Min hoqqadan çıxıb özünüzü qəbul imtahanlarına saldırb on minlərlə rubl haram pullara sahibləndiniz.

Və nəhayət... O dediyiniz sərhəd kəndi Yuxarı Öysüzlü var ya. Bax, o kəndin müdafiəsi üçün Rauf Arifoğlunun gördüyü işləri, deyəsən, gerçəkənd bilmirsiniz. Çünki biz Vətəni, el-obanı təmənna-sız, reklamsız sevdik, həşir qor-parmadan, minnət yükləmədən, sakit-sakit, fəqət Allahına qədər sevdik. Həm də bu sevgi təkçə Öysüzlü ilə, Tovuzla məhdudlaşmır.

Rauf bəyin fəaliyyəti ilə bağlı bəzi fraqmentləri deyim, yadınıza saxlayın, gə-rəyiniz olar nə vaxtsa...

Rauf Arifoğlunun siyasi və mətbu fəaliyyətində Naxçıvan dövrünün olduğunu, yəqin, bilmirsiniz. Naxçıvanın Ermənistanla sərhəd kəndlərinin müdafiəsindən tutmuş, Muxtar Respublikada Müsavat Partiyasının yerli təşkilatlarının qurulmasına kimi çox ciddi işlərə imza atıb Rauf bəy. "Yeni Müsavat" qəzetinin kütləvi tirajla, həm də gizli yolla Naxçıvana çatdırılması üçün hansı fəda-karlıqları etdiyini elə yaxşı xatırlayıram ki, sayın profes-sor. Bilirsiniz, Raufun ən yaxın dostları naxçıvanlı cəbhəçilər və müsavatçılar olub. 1989-1992-ci illərdə qəzet buraxıb onu Naxçıvan da daxil olmaqla, Azərbaycanın ən müxtəlif rayonlarında, bölgələrində yayırdı. Qəzetin satışından gələn pulun bir

hissəsini Müsavatın yerli strukturlarının formalaşdırılmasına sərf edirdi (o vaxtlar AMDP - Yeni Müsavat Partiyası), qalan hissə partiyanın cari xərclərinə yönəldilirdi, üstəlik rüslardan silah-sursat alınıb sərhəd kəndlərinə göndərilirdi.

Gələlim Öysüzlüyə... Kəndimiz Ermənistanla bir-başla sərhəddə yerləşməyə də, ondan yuxarıdakı kəndin - Əlibəylinin müdafiəsi üçün rayona ilk avtomat silahı meh-z Rauf bəy gətirib. Özü də Sovet hakimiyyəti dövründə. Tovuzun qəhrəman batalyon komandiri Etibar Əmiraslanov bu haqda müsahibələrində danışır, tapıb oxuya bilərsiniz. Əlibəylinin müdafiəsi üçün Gəncədəki "Cihazqayırma" zavodlarda qumbaralar düzəldirib kənddəki evimizin zirzəmisinə yığırdı. Heç kimi təhlükəyə atmaq üçün edirdi bunu. Ki, ilisə, özü həbsə girsin, kimsəyə zərər gəlməsin. Sonra da o silahların atamızı "Jiquli"sinin baqajında sərhəd kəndlərindəki döyüşçülərə çatdırılmasını təmin edirdi.

Goranboyun erməni-rus hərbi birləşmələrindən təmizlənməsində, ermənilərin yaşadığı Çaykəndin boşaldılmasında, Gəncə ətrafında Todan, Sarısu və başqa kəndlərin müdafiəsində Rauf bəyin və onun döyüşçü dostlarının böyük hünərləri, xidmətləri olub. 1990-da qurulmasında Rauf bəyin də yaxından iştirak etdiyi könüllülər batalyonunun "yeni müsavatçı" döyüşçüləri şəhid olub, Çaykənd uğrunda gedən döyüşlərdə - Ruzigar, Bəxtiyar, Abbasqulu, Neman... Ruhları şad, məkanları cənnət olsun. Onlar Azərbaycanın döyüşlərdə verdiyi ilk şəhidlər idi.

Sonralar... Zətən sonraları siz xatırlamamış olmasız, Cəmil Həsəni. Rauf Arifoğlu Bakının sizin təbirinizcə desək, aşağı məhəllələrində, şəraitəz evlərində qala-qala, bir qarnı ac, bir qarnı tox qəzet çıxarıb - "Türkləşmək, İslamlaşmaq, Müasirləşmək" şüarı ilə. Bu şüarın Azərbaycan və xalqımız üçün nə demək olduğunu, hansı aydınlarımızdan bizə miras qaldığını sizə izah edəcək deyiləm. Tarixçisiniz, alimsiniz, bilmişliyiniz olar düşünürəm. Bu şüarın Azərbaycanın və büt-

Baku 2015
1st EUROPEAN GAMES

"Bakı -2015" Avropa Yay Oyunları başa çatdı

İdman tarixində böyük bir ilkə imza atan Azərbaycanın yığması, üstəlik, 56 medalla yarış ikincisi oldu; tədbirin bağlanması da təntənəli oldu...

Azərbaycanda keçirilən ilk Avropa Yay Oyunları dünən təntənəli şəkildə başa çatdı. Məlumat üçün bildirək ki, yarışlara qatılmaq üçün ölkəmizə "köhnə qitə"nin 50 ölkəsindən 6 mindən çox idmançı, həmçinin 10 mindən çox yaxın nümayəndə heyəti təşrif buyurmuşdu. Onların arasında işğalçı Ermənistanın nümayəndələri də var idi.

İdmançılar 16 gün ərzində 20 idman növü (onlardan 16-sı Olimpiya növü sayılır) üzrə mübarizə apardılar. İkiqat sevindiricidir ki, Azərbaycan bu oyunlara uğurlu ev sahibliyi etməklə yanaşı, böyük bir idman uğuruna da imza ata bildi. Belə ki, yığmamız "Bakı-2015"i 56 medalla başa vuraraq, qitənin ikincisi adını qazandı.

21 qızıl, 15 gümüş və 20 bürünc medal qazanan komandamız yalnız Avropanın şəksiz lideri olan Rusiyadan geri qaldı. Almaniya, Fransa, Böyük Britaniya, İtaliya, Ukrayna və Türkiyə kimi nəhəng ölkələrin yığmalarını arxada qoyan millimiz "Rio-2016" Olimpiada öncəsi azarkeşlərinə böyük ümid verdi. Bununla da sonuncu - London Olimpiadasında 10 medal qazanan idmançılarımız potensialının daha böyük olduğunu və Cənubi Amerikada daha yüksək nəticə göstərə biləcəyini nümayiş etdirdi.

Burdaca qeyd edək ki, Ermənistan millisi yarışlarda bir-cə qızıl medal da qazana bilmədi, işğalçı ölkənin himni Bakıda səslənmədi.

Azərbaycan qızıl medallarını əsasən boks, taekvando, güləş, karate, idman gimnastikası, habelə paracüddoda qazandı. Bütövlükdə I Avropa Oyunlarını həm yığmamız, həm də ölkəmiz adına böyük nailiyyət hesab etmək olar. Həm də ona görə ki, Azərbaycan yeni beynəlxalq yarışın təməlini qoyaraq, növbəti ev sahibləri üçün elçatmaz nümunə göstərdi. Ən önəmlisi, ölkəmiz bu kimi böyük idman yarışları keçirməyə hazır olduğunu sübut etdi, daha böyük idman yarışları keçirməyə iddia etmək üçün mənəvi haqq qazandı.

Dünən Bakı Olimpiya Stadionunda Avropa Oyunlarının təntənəli bağlanması mərasimi oldu. Gözlənilməli kimi, bağlanış tədbiri də açıqlıq kimi möhtəşəm keçdi.

Qeyd edək ki, bağlanış mərasiminə bir sıra ölkələrdən yüksək rəqabət qonaqları qatılıb. Onların arasında Rusiya Dövlət Dumasının spikeri Sergey Narişkin, Bolqarıstan prezidenti Rosen Plevneliyev də olub.

□ NURLAN

tün türk coğrafiyasının xilas, qurtuluş formulu olduğunu da, inanıram ki, çoxlarından yaxşı bilirsiniz.

26 ildir sözə əsgərlik edir Rauf bəy. Mövqeyinə, partiyasına, liderinə, hədəflərinə xəyanət etmədən 26-27 il eyni yolla gəlmək, yürümək bilirsinizmi nədir, Cəmil müəllim? Siz belə şeyləri haradan bilirsiniz, mən də görün sizdən nə soruşuram, Allah eşqinə...

Cəmil Həsəni bizə hər mövzuda cavab verir öz aləmində. Arqumentləşdirməyə çalışır fikirlərini. Amma iki sualımızı hələ də cavablandırmayıb. Burdan bir daha soruşuram dəyərli pro-

fessorumuzdan: niyə 2002-ci və 2005-ci illərdə - ard-arda düz iki dəfə lideriniz, partiyanızın sədri Əli Kərimlini deputat mandatına satıb parlamente getdiniz? Bu suallara verəcəyiniz cavabı qəzetdə çap etməyə hazırıq. Başqa suallarımız da olacaq sizə, Cəmil müəllim. Yaxın tarixin yaddaşını qurdaladıqca, sizin "parlaq" siyasi, pedoqoji fəaliyyətinizlə bağlı zamanın toz basmış rəflərindən nələr tökülür, bir bilsəz. Biz o toz basmış faktları, həqiqətləri yavaş-yavaş silib-təmizləyib ictimaiyyətə çatdıracağıq.

Varmısınız, yoxmusunuz, sayın professor?..

Yaxınlaşmaqda olan qatarın işıqları

Azər RƏŞİDOĞLU

Hətta üfüqdə belə perspektiv görə bilməyənlər üçün isə nə finiş var, nə qələbə, nə də ki mükafat

Bu ölkədə nə dəyişib ki? Nə iqtidar dəyişib, nə müxalifət. Heç media nəhəngləri də dəyişməyib. QHT rəhbərləri də həmin simalardır. Bu 20 ildə dəyişən yalnız düşüncələrdəki cılızlıqdır. Böyük mənada da dəyişən bir nəsnə yoxdur. AŞPA təmsilçisi rəngli inqilabdan danışır. Bu bəyanat "veteran yazar və siyasətçilər" də ironiya doğurub, gənclər isə həvəlidirlər, onlar "müsbət dəyişikliyə" inanırlar. Onlar "xəfiyyə və cəsus şəbəkəsi"nin haralara qədər uzandığını, siyasi bütəlin torpağının haradan götürüldüyünü bilmirlər. Gənclər "içində daraq olan borşu" yeməyiblər. Gənc inqilabçılar heç Martin Kassanı da tanımırırlar. Yaşlı nəsil isə bu siyasətçini gözəl xatırlayırlar.

2003-cü ildə beynəlxalq təşkilatların birləşmiş müşahidəçi missiyası Azərbaycanda prezident seçkilərinin nəticələri ilə bağlı mətbuat konfransı keçirdi. O zamanlar AŞPA-nın Azərbaycan üzrə məruzəçilərindən biri olan ispaniyalı Martines Kassan bir gün əvvəl başa çatmış seçki prosesini dəyərləndirərək bəyan etdi: "Bu seçkilər Azərbaycanda demokratiyanın tənənəsində irəliyə doğru çox ciddi addımdır". Tədbirə yığışan jurnalistlər fərqli bəyanat gözləyirdilər. Bir qədər öncə M. Kassan az qala "seçkilərin nəticəsini tanımayacağıq" bəyanatını verirdi.

M. Kassan da özündən əvvəlki kimi mövqeyini dəyişdi. Unutmaq olmaz ki, 2003-cü il 2015-ci ildən çox fərqli idi. O zaman hələ də ümid var idi ki, müxalifət bir-başaya siyasi elitənin üzərinə gedəcək və etiraz elektoratını siyasi mübarizədən iyrendirməyəcək. Bu baxımdan, 2003-cü il seçkiləri dünyanın diqqət mərkəzində idi. Dünyanın hər yerindən Bakıya kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri axışmışdılar. Bakı küçələrində nümayişçilərlə polis və ordu qüvvələri arasında toqquşmalar gedirdi və belə bir zamanda M. Kassan demokratik seçki bəyanatı verdi.

Gənclər M. Kassanı da xatırlayırlar. Veteranların isə yadındadır. Martines Kassan 2000-ci ildə keçirilmiş parlament seçkilərində də müşahidə missiyasının üzvü idi. O zaman isə mətbuat konfransında səslənən suallara cavab olaraq aşağıdakıları demişdi: "Mən İspaniyada demokratiyanın tənənəsi uğrunda həbsxanalarda yatmış bir siyasətçiyəm. Biz seçkilər zamanı baş verənlərlə bağlı mövqeyimizi bildirdik. Amma biz sizin yerinizə küçələrə çıxıb barrikadalarda seçkinin nəticələrinin rəsmən tanınması üçün mübarizə apararıq deyilik".

2000-ci ildə bizlər də elə hesab edirdik ki, M. Kassan barrikadadan danışsın, deməli, "gəlirik". Cəmi, üç il keçdi və İspaniyalı dissident Azərbaycanda seçkilərin demokratikliyindən danışdı. Bax belə...

Bu gün gözləyirik ki, yenidən kimlərsə barrikadadan danışacaq. Özümüz heç nə etmək istəmirik. Düşməni öz sırımızda görürük. Hədəf bəllidir. İnsanları yorulub əldən düşənə qədər bir biriləri ilə savaşa cəlb etmək. Yəni, doğrudanmı siyasi xadimlər belə mübarizə metodu ilə onsuz da daralmaqda olan cəmiyyətə hansı öldürücü zərbələr vurduqlarının fərqi deyillər?

Xəstə və yorğun siyasi teatr aktyorları yarışmanı tərk etmək zorunda qalan həmkarlarını xatırlamaq belə istəmirik. Son nəfəsədək mübarizə aparacağıları barədə danışdırlar. Hətta üfüqdə belə perspektiv görə bilməyənlər üçün isə nə finiş var, nə qələbə, nə də ki mükafat. Tunelin sonunda da işıq görünür. Uzaqdan gözlərimizi qamaşdıran isə tunele daxil olmaqda olan qatarın işıqlarıdır...

İşğalçı Ermənistan ordusunda növbəti itki qeydə alınıb. Ermənistanın ARMtoday.info saytının yaydığı xəbərə görə, bu barədə Ermənistanın Müdafiə Nazirliyinin mətbuat katibi Arçrun Ovanisyan öz facebook səhifəsində yazıb.

O iddia edib ki, 26 iyun saat 18.30 radələrində Azərbaycan tərəfi iri kalibrli silahlardan Naxçıvanla sərhəddə yerləşən Qorayk Sunikski vilayətindəki erməni mövqələrinə atəş açıb. Nəticədə isə erməni ordusunun əsgəri, 1987-ci il təvəllüdü Aram Maisoviç Yepermyan ölüb. Mətbuat katibi onsuz da qəzəb içində kükrəyən erməni cəmiyyətini sakitləşdirmək üçün Azərbaycan tərəfinin də "çoxsaylı itkilər verdiyini" iddia edib. Ancaq Azərbaycan tərəfi həmin gün ərzində cəbhənin bu istiqaməti ilə bağlı hər hansı açıqlama verməyib.

Xatırladaq ki, iyunun 25-də orduda ölən erməni əsgərlərinin valideynləri Prezident Administrasiyası və parlamentin binalarına doğru yürüş etməyə çalışsalar da, polis buna imkan verməyib. İrəvan polisinin reis müavini Valeriy Osipyan acizənə şəkildə yalvararaq onları geri qaytarmışdı. Aksiyaçılar bəyan ediblər ki, ordudakı cinayətlər açılmasa, erməni valideynlər övladlarını hərbi xidmətə göndərməkdən imtina edəcəklər. "Bu gün biz övladlarımızı orduya göndəririk. Amma onların sağ qayıdacağına əmin deyilik. Bizim uşaqlardan əsgər yox, "stabil ÇMO" hazırlayırlar". Bizim övladlarımızı öldürürlər" - əsgər analarından biri demişdi.

Şübhə yox ki, növbəti itki erməni valideynlərin yenidən

Ermənistanda əsgər ölümləri ilə bağlı təlaş

Düşmən ölkə hərc-mərcliyin hökm sürdüyü şəraitində baş verən itkiləri də Azərbaycanın adına yazmağa çalışır; **Vaqif Dərgahlı**: "Hətta Dağlıq Qarabağdan da əlavə qüvvələri İrəvana aparıblar..."

Vaqif Dərgahlı

ayağa qalxmasına səbəb olacaq. Yeri gəlmişkən, Azərbaycanın müdafiə naziri Zakir Həsənov ANS-ə müsahibəsində 2015-ci ilin ilk yarısında Ermənistanın 60-a yaxın əsgər itirdiyini deyib. O da istisna deyil ki, Ermənistan hakimiyyəti cəbhədə vəziyyəti gərginləşdirməklə diqqəti daxildən yayındırmaqda maraqlıdır.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi erməni avantürası ilə bağlı məlumat yayıb. Məlumatda deyilir: "Ermənistanın elektron kütləvi informasiya vasitələrinin iyunun 26-da atəşkəs rejiminin pozulması nəticəsində guya bir erməni

hərbi qulluqçunun ölümü və Azərbaycan tərəfinin də itkilər verməsi barədə yaydığı məlumat dezinformasiya xarakteri daşıyır. Erməni silahlı qruplaşmaları arasındakı ziddiyyətlər və daxili çekişmə nəticəsində ermənilərin bir-birini gülləbaran etməsindən sonra düşmən hər dəfə günahı Azərbaycan tərəfinin üzərinə atmaqla ictimaiyyətinin diqqətini ordusunda baş verən neqativ hallardan yayındırmağa çalışır".

MN bildirir ki, hazırda Ermənistanın müxtəlif şəhərlərində hakimiyyətə qarşı başlayan kütləvi aksiyalardan qorxuya düşən Yerevanın cənabətçı hərbi-siyasi rejimi əhəlinin diqqətini yayındırmaq məqsədilə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin itkiləri və atəşkəs rejiminin intensiv pozulması haqqında mütəmadi olaraq məqsədyönlü surətdə dezinformasiya xarakterli məlumatlar yayır. Müdafiə Nazirliyi rəsmi olaraq bildirir ki, Silahlı Qüvvələrimizin bölmələri cəbhəboyu əməliyyat şəraitinə tam nəzarət edir və müdafiənin ön xəttində yerləşən böl-

mələrimiz sutka ərzində heç bir itki verməyib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəisi Vaqif Dərgahlı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Naxçıvan cəbhəsində, ümumiyyətlə, atəşkəsin pozulması halları qeydə alınmır və itkilərlə bağlı iddia da yalandır: "Nəinki son günlərdə, hətta son aylarda bu istiqamətdə atəşkəs pozulmayıb. Sonuncu dəfə, səhv etmirəmsə, ötən il Naxçıvan istiqamətində atəşkəsin pozulması halları qeydə alınmışdır. Hal-hazırda da sakitlikdir".

Dərgahlı ermənilərin Naxçıvan cəbhəsini gündəmə gətirməsini daxili amillərlə əlaqələndirir: "Bizim başqa versiyamız yoxdur, bu, yalnız Ermənistan daxilindəki proseslərə hesablanıb. Orda vəziyyət çox ağırdır. Hətta Dağlıq Qarabağdan da əlavə qüvvələri İrəvana aparıblar". MN rəsmisi dedi ki, atəşkəsin pozulması halları ilə bağlı mütəmadi məlumatlar verilir, hər hansı hadisə diqqətdən kənardadır.

□ **E.PASASOY**

Ramazan ayında toy etmək olarmı?

Dini ekspert: "Gündüz süfrə açmamaq şərti ilə toy şənliyi mümkündür..."

Ramazan ayı İslam dünyasında müqəddəs aylardan biridir. Təsədüfi deyil ki, bu aya "11 ayın sultanı" da deyilir. Bu ay həm də xüsusi tərbiyəvi əhəmiyyətə malikdir.

Orucda insanlar pisliklərdən uzaq durmağa çalışır, oruc tutur, digər vaxtlar spirtli içki qəbul edənlərin bir çoxu bu ayda oruc tutmasa da, alkoqollu içkilərdən uzaq durmağa çalışır. Ramazan yeganə aydır ki, mağazalarda spirtli içkilərin satışı bir qədər zəifləyir. Bu, həm də toy-nişan, yubiley və digər belə mərasimlərin keçirilməməsi ilə də bağlıdır.

Ramazan ayı şadlıq evləri və restoranların da fəaliyyətinə təsir göstərir. Bakıdakı bir

sıra restoran və şadlıq evlərində Ramazan başa çatanaqədər toy mərasimləri keçirilir. Bəzi istirahət və əyləncə mərkəzlərində isə ad günləri, yubileylər və digər əyləncəli tədbirlər iftardan sonraya salınır.

Müqəddəs Ramazan ayında çoxlarını maraqlandıran və müzakirə mövzusu olan bir sual olur. Bu günlərdə toy etmək olarmı?

Dinşünas alimlər bildirirlər ki, Ramazan matəm ayı olma-

dığından toy mərasimləri keçirilə bilər. Ona görə də insanların müqəddəs orucda ayda toy mərasimi keçirməkdən imtina edib-etməmələri onların öz işləridir. Bu il də Ramazan ayı yay aylarına təsadüf edir və iftar saat 21:30-dan sonra açılır. İftardan əvvəl isə insanları toya dəvət etmək məqbul sayılmır.

Dini məsələlər üzrə ekspert Kənan Rövşənoğlu Ramazan ayında toy etməyə icazə verildiyini bildirdi: "Ramazan ayında gündüz süfrə açmamaq şərti ilə toy etmək olar. Şeyxin fətvasında da var ki, Ramazan ayında toy, nişan və digər məclislərin keçirilməsi ilə bağlı qadağa yoxdur. Yalnız ümumi qaydaya əsasən, Ramazan günlərində, yəni gündüz saatlarında süfrə açmaq bəyənilmir. Bu səbəbdən mübarək ayda bu cür məclislərin yalnız axşam saatlarında, yəni iftardan sonra təşkil olunması tövsiyə olunur. Bu şərtlər təkə toy yox, digər məclislərə də şamil edilir. Yas və ehsan mərasimlərində də süfrənin yalnız iftar vaxtı qurulması tövsiyə olunur. Ümumiyyətlə, Ramazan ayında məclis qurarkən ya da mərasim təşkil edərkən oruc tutanları nəzərə almaq məsləhətdir".

□ **Günəl MANAFLI**

Nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun və ətrafının vəziyyəti getdikcə ağırlaşır. Bu barədə yayılan son məlumatların təhlili onu göstərir ki, nəqliyyat nazirinin vəzifədən yola salınması hər an reallaşa bilər.

Z.Məmmədov Avropa Oyunları davam edən müddətdə gözlənilməz üç ciddi zərbə alıb. Bunlardan birincisi "Atletlər kəndi"ndə baş vermiş məlum qəza ilə bağlıdır.

atması iqtidarı daha sərt addımlar atmağa məcbur edib. Bu, A.Abbasovla yaxınlığı olan Z.Məmmədova da bir xəbərdarlıq hesab oluna bilər.

Yeri gəlmişkən, vaxtilə Ziya Məmmədovun ən böyük biznes ortağı olan "Baghlan Gorup"un prezidenti "Hafka" ləqəbli Hafiz Məmmədovun Beynəlxalq Bankdan götürdüyü milyonlarla manat kreditdə nazirin də müəyyən məsuliyyəti olduğu bilinib. Bu, birbaşa imza məsuliyyəti olmasa da, aydındır ki, indi öl-

cağı vurğulanırdı. "Azəryolservis" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin katiblik rəisi Anar Nəcəfli modern.az saytına açıqlamasında bildirib ki, Nəqliyyat Nazirliyi və "Azəryolservis" ASC tərəfindən nəqliyyat vasitələrinin rahat və maneəsiz hərəkəti təmin etmək məqsədilə kompleks tədbirlər davam etdirilir: "Bu çərçivədə Bakı-Quba-Rusiya dövlət sərhədi avtomobil yolunun Şabran rayonunun Gəndob kəndi ərazisindən Bakı şəhəri istiqamətinə doğru olan hissəsində tə-

"Azəryolservis" ASC üzrə istəyir və sürücülərdən görülən işlərə anlayışla yanaşmalarını xahiş edir".

Məlumatlara görə, Gəndob-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi yeni beton örtüklü avtomobil yolunun layihələndirilməsi və tikintisinə 2010-cu il - 2 milyon 500 min, 2011-ci il - 90 milyon, 2012-ci il - 40 milyon, 2013-cü il 100 milyon, 2014-cü il üzrə 20 milyon manat ayrılıb.

Daha bir maraqlı fakt "Azərbaycan Respublikası

Azərbaycanı Suriyaya çevirmək istəyənlərə cavab

Elsad PAŞASOY
epashasoy@yahoo.com

Avropa Yay Oyunları bitdi. Amma bu yarışlar haqqında hələ çox danışılacaq, buna şübhənilməz olmasın. Özü də daim deyiləcək ki, Azərbaycan Avropanın adına bağlı olan ilk oyunlara ev sahibliyi edərkən onun xeyrindən çox, ziyanına danışan elə Avropanın özü oldu.

Doğrudan da bu, bir sirdir, az qala bütün seçkiləri "demokratiyaya doğru daha bir addım" sayıb ölkədəki demokratik qüvvələri də özündən narazı salan Avropa qurumlarına bu yay nə olmuşdusa, hələ ki, bilən yoxdur.

Ancaq Avropa nə qədər qərəzli olsa belə, bu, bizə haqq vermir ki, Qarabağ veteranı Tofiq Yaqublunu həbsdə saxlayaq. İsmayilli hadisələrinin günahkarları indi lacivərd sularında cənnət keyfi çəkirlər, bu hadisələrə heç bir aidiyyəti olmayan Tofiq Yaqublu isə yayın bu qızmarında "zon"da içməli su gəzir...

Qarabağ qazisi İlham Zəkiyevin Avropa Oyunlarının açılış töreninə məşəl gətirməsi, rəqibini məğlub edib ölkəmizə qızıl medal qazandırması yaddaqalan hadisələrdən oldu. Xüsusilə də müharibə veteranının çempion adını Silahlı Qüvvələrimizin yaranma günündə qazanması, medal aldıqdan sonra ölkə prezidentini də fəxri kürsüyə dəvət etməsi hər bir azərbaycanlıda xoş ovqat yaratdı. Hətta prezident İlham Əliyev də Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Patrik Hikinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edərkən İlham Zəkiyevin cəsurluq, ləyaqət simvolu olduğunu dedi.

Bu, uzun müddətdir barəsində danışılan "Avropa Oyunlarından sonra nə olacaq" sualına da dolayısı ilə verilən reaksiya hesab edilə bilər. Avropa Oyunları bir daha sübut etdi ki, Azərbaycan qarşısına qoyduğu vəzifələrin öhdəsindən gəlməyi bacardı. Həm dövlət böyük bir yarışlara hazırlığı cəmi 2 il yekunlaşdıra bildi, həm idmançılarımız ölkənin adını onlarla dövlətlə rəqabətdə ən azı ikinci pilləyə qaldırmağı bacardı...

Deməli, daha böyük hadisələrin ev sahibliyinə də iddia etməyə haqqımız, cəsarətimiz, bacarığımız var, onu gerçəkləşdirməliyik. Bu gün Azərbaycanı Qarabağa sahiblik etməyimiz düşündürür. Avropa Oyunlarının məşəli ölkənin yalnız 80 faiz ərazisində gəzdirdi. Avropa bunu görmədi, bəlli, amma Azərbaycan dövləti və milləti bu məsələni sınıra bilməz. Biz bu günlərdə də erməni işğalçıların ərazilərimizdə öz məşəllərini yandırmasının şahidi olduq, ərazilərimizi yandırmaqda davam etdilər, hətta erməni idmançılar Bakıda yarışarkən belə. Onu da unuda bilmərik ki, Avropanın bir önəmli təşkilatından işğalçıya bu ağızlığa görə etiraz gəlmədi. O mənada şübhə yox ki, İlham Əliyev Qarabağda gözlərinin işığını itirən İlham Zəkiyevin qələbəsinə xüsusi önəm verməklə "Qarabaqsız Azərbaycan" görmək istəyənlərə mesajını vermiş oldu.

Şübhə etməyirəm ki, bu mesaj həbsdəki bir çox dəyərli insanlarımızın, xüsusilə Qarabağ qazisi Tofiq Yaqublunun da ürəyindən oldu. Çünki Tofiq bəy və digər məhbuslarımız da Azərbaycanı azad, bütöv, firavan görmək istəyir. Məncə, yüksək səviyyədə keçirilən Avropa Oyunlarından sonra atılan ən gözəl addım siyasi məhbusların azadlığa buraxılması olardı. Xüsusilə də Müqəddəs Ramazan ayında. Bu, cəmiyyət olaraq birliyi istiqamətində növbəti addım, həm də Azərbaycanı Suriyaya, Liviyaya çevirmək istəyənlərə cavab olardı. Bununla sübut edə bilərik ki, Şərirdə ilk demokratik cümhuriyyət olan Azərbaycan Avropa dəyərlərinə, Avropa oyunlarına da sahib çıxmağı bacarır, vətəndaşına da...

Hüquq müdafiəçilərinin dediyinə görə, hazırda siyasi məhbusların siyahısında 80 nəfərin adı var. Təbii ki, bütün məhbusların azad edilməsi real görünür. Amma heç olmasa 56 nəfəri əfv etmək olar - Avropa Oyunlarında qazandığımız medalların sayı qədər. Bu da olmasa, ən azı 21 qızıl medalçının sayı qədər. İstənilən halda nəse etmək, hansısa addım atmaq lazımdır. Bu məqamda atılan addım Azərbaycan cəmiyyətinin sifariş, istəyi, arzusu kimi dəyərləndiriləcək, daha Qərbin təzyiqlərinin nəticəsi kimi yox.

Ermənistan hadisələri göstərdi ki, Gömrük İttifaqına qoşulmaq Azərbaycan üçün alternativ sayıla bilməz. Budur, ermənilər "Yeni SSRİ"-nin ilk zərbəsinə aldılar - 16 faizlik elektrik tarifləri artımı - iqtidar da çarəsizdir, xalq da. Rusiya Azərbaycanı da öz yanına çəkmək istəyir. Hələ istəyinə nail olmayıb, amma Avropanın alternativ qaz ölkəsi olan ölkəyə öz qazını satır. Görün Gömrük İttifaqında olsaq, qarşımıza hansı şərtlər qoyular...

Ziya Məmmədova

"yolun sonu" görünür

Tikintisinə 545 milyon 287 min 800 manat xərclənən Bakı-Quba-Rusiya avtomobil yolunun beton üzülkləri sökülür; nazirin vəziyyətini mürəkkəbləşdirən daha üç səbəb də var...

"Yeni Məsvat"dakı eksklüziv xəbərlərə görə, bu işlə bağlı açılmış cinayət işinin istintaqı elə bir fakt üzə çıxarıb ki, bu, bir neçə məmurun karyerasına son qoya bilər...

İkinci ciddi zərbə isə "qiyamçı səfir" Arif Məmmədovun müxalifətə "transferidir". Qovulmuş səfirin ailəsinin və özünün hələ Ziya Məmmədovla yaxın əlaqələrinin olduğu üzə çıxıb. Ziya müəllim hələ Gəncədə işləyən zamanlarda (o, 1989-1991-ci illərdə Gəncə Lokomotiv Deposunun rəisi vəzifəsində işləyib) Arif Məmmədovun atası ilə olduqca yaxın dostluq münasibətləri qurubmuş.

Ziya Məmmədov nazir təyin olunan zaman A.Məmmədovun atasını işlədiyi Gəncə Ət Kombinatından işdən çıxarıblar. Ziya Məmmədov dostunu dəstəksiz buraxmayıb. Onu Nəqliyyat Nazirliyinin Təhlükəsizlik və fəvqəladə hallar şöbəsinə məsul vəzifəyə gətirib. Zahid Məmmədov xeyli müddət Z.Məmmədovun rəhbərlik etdiyi nazirlikdə məsul vəzifədə çalışıb.

Maraqlıdır ki, A.Məmmədov Abbas Abbasovla yaxınlıq iddialarını təkzib etməyə çalışsa da, Z.Məmmədovla bağlı analoji iddiaları cavabsız buraxıb. Arif Məmmədovun arxasında da sabiq vitse-primyer Abbas Abbasovun durduğu barədə iddialardan sonra isə onun qardaşının Bakıda həbsi, bəzi qohumlarının Gəncədə işdən çıxarılması hakimiyyətin bu məsələdə qəzəbinin və məlumatın dəqiqliyinin dərəcəsini göstərdi. Rüstəm İbrahimbəyovdan 2013-cü il seçkisində hakimiyyətə qarşı "müxalifət" düzəldən A.Abbasovun indi də Arif Məmmədovu ortaya

kədən qaçdığı deyilən iş adamının Z.Məmmədov kimi şəriki olmasaydı, ona dövlətin bankından milyonlarla manat kredit verilməzdi. Bir mənənin iddiasına görə, "Hafka" istintaqı belə bir mesaj göndərib ki, onun bankrot olmasında Məmmədovların da rolu var və bir çox əmlakı keçmiş şərikləri tərəfindən əlindən alınmış və bu səbəbdən borcunu qaytara bilmir. Mümkündür ki, bu, daha çox "Hafka"nın özünü qorumaq cəhdi və ya keçmiş şəriklərinə pislik etmək cəhdi olsun...

Avropa Oyunları bitməmiş daha bir xəbər Z.Məmmədovu mətbuatın diqqətinə gətirib. Mediaya məlum olub ki, Azərbaycanda ən bahalı layihələrdən biri olan Bakı-Quba-Rusiya avtomobil yolunun beton üzülkləri sökülür. Tikintisinə 2008-ci ildən başlanılan layihəyə ümumilikdə 545 milyon 287 min 800 manat xərclənib. Hələ o zaman beton yol çəkiləndə onun dünya standartlarına cavab verəcəyi və uzun müddət (30 il) istismarda ola-

mir-bərpa işlərinə başlanılıb. Təmir-bərpa işlərinə magistral yolun 74-cü kilometrliyindən start verilib.

Aparılan işlər şəxsən nəqliyyat naziri Ziya Məmmədovun və "Azəryolservis" ASC-nin rəhbərliyinin nəzarəti altındadır".

Maraqlıdır ki, Anar Nəcəfli Quba-Bakı beton yolunun dağılma səbəbini iritonaşılı yük avtomobilləri ilə əlaqələndirib: "Təmir işləri yolun normadan artıq yüklənmiş və deformasiyaya uğramış 10 km-lik hissəsində aparılır. Normadan artıq yüklənən ağır tonnajlı yük maşınlarının hərəkəti nəticəsində deformasiyaya uğrayan yolun hərəkət hissəsinin, daha doğrusu, yolun sağ hərəkət zolağı bərpa olunur. Bu üzəndən həmin hissədə nəqliyyat vasitələrinin hərəkəti müvəqqəti məhdudlaşdırılıb. İşlər tərtib olunmuş qrafikə uyğun aparılır və vaxtında yekunlaşdırılması üçün əraziyə lazımı sayda canlı qüvvə və texnika cəlb olunub. Yaranmış müvəqqəti narahatlığa görə Nəqliyyat Nazirliyi və

regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nda Nəqliyyat Nazirliyinə həvalə edilmiş tədbirlər siyahısını nəzərdən keçirdiyimiz zaman məlum olub. Həmin proqramda Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun 6-11-ci km hissəsində yenidənqurma işləri görülməli nəzərdə tutulub. Amma Nəqliyyat Nazirliyi, nədənsə, təmir-bərpa işlərinə neftin qiymətinin düşdüyü bir dövrdə başlayıb və magistral yolun 74-cü kilometrliyindən start verib. Ekspertlərin iddiasına görə, buna səbəb böyük vəsait xərclənərək tikilən yolun tez sıradan çıxmasıdır. "Ağır tonnajlı avtomobillər yolu sıradan çıxarıb" iddiası isə ciddi arqument kimi qəbul edilmir. Dövlət büdcəsinə milyonlarla manata başa gələn bu yolun belə tez sıradan çıxması isə Z.Məmmədova, eləcə də bu işdə cavabdeh olan digər memurlara baha başa gələ bilər...

□ "Yeni Məsvat"

AXCP sədri Əli Kərimlinin 4 ay öncə müşavirlikdən azad etdiyi Zərifə Məhəddinova ölkəni tərk edib. Hazırda sabiq xanım müşavir Avropa ölkələrinin birindədir. Onun hazırda olduğu yer heç kəsə məlum deyil. Facebook üzərindən Z.Məhəddinova ilə həyatı, siyasi fəaliyyəti və son günlərdə yaşanan hadisələrlə bağlı söhbət etdik.

- Məlum olduğu qədər hazırda ölkədə deyilsiz?

- Bəli, didərginəm.

- Sosial şəbəkədə Elçibəyi satanlarla bağlı bir statusunuz var idi. Bu, sizi daha çox gündəmə gətirdi...

- Elçibəy Kələkiyə gedəndə 6 ay özümə gələ bilmədim. Aparacağımız mübarizəni bir anda yerə vurub, qurduğumuz dövləti nələyəyə təqdim etdi. Onu satanlar da oldu. Amma həmin adamları onun yanına mən yığmamışdım. Biz indi deməliyə ki, Elçibəy yaxşı, ətrafı pis idi? Hazırda çox təəssüf edirəm. Elçibəyin bizlərə miras qoyub getdiyi qondarma liderlərin arxasında olduğum üçün. Bir sözle, bundan utanıram.

- Niyə utanırsınız?

- Bir vaxt gələcək, gələcək nəsillər araşdırıb, bizə tüpürəcəklər. Təəssüf ki, onda deyəcəklər ki, onların arasında belə bir qadın da olub. Ondan rahatım ki, heç zaman susmadım. Daim sözümlə çəkinmədən dedim. AXCP-də olarkən gördüklərimdən, yaşadığımdan iyrendim. Təəssüf ki, mənə vaxtında deyirdilər, amma inanmırdım. Şər-böhtana məruz qaldım. Onlar demokratik düşüncəmdən, sözü üzə açıq deməyimdən, hadisələrin gedişini anlamağımdan, cəmiyyətdə artan nüfuzumdan qorxub, əlaltıların vasitəsilə mənə şər-böhtan atdılar.

- Onlar dedikdə kimləri nəzərdə tutursunuz?

- 57 yaşım var. Bu yaşda mənə heç bir ləkə yapışmaz. Lakin onlar mənə iqtidarın agenti adlandırıblar. KQB-yə işləyən damğasını vurublar. Bunu onlara bağışlamayacağam. Onlar dedikdə Əli Kərimli və ətrafını nəzərdə tutaram. Əslində bugünkü AXCP 5-10 nəfərdən ibarətdir.

- Demək istəyirsiniz ki, bu işlərin başında Əli Kərimli durur?

- Özü durmursa, bu, daha pisdir. O, orda kukladır? Artıq Əli Kərimli heç nə edə bilməz. Əvvəla, onun xisləti budur. İkincisi də, o, saqqalı çoxdan çaqqalların əlinə verib. Gözü kölgəli adam çox atılıb-düşə bilməz.

- Gözü kölgəli demək nə?

- Görəsən bu adamların əslində rütbəsi nədir? Polkovnik, podpolkovnik, yoxsa mayor? Məsələn, bir fotoqraf dünyadan köçərdi. Amma hamı bilirdi ki, o, fotoqraf yox, əslində KQB-nin agenti imiş. Onların heç birinə inanmıram.

- Sizi nə üçün müşavirlikdən çıxardılar?

- İllərlə millətin apardığı mübarizəni satıb pula çevirən, xalqın milli ruhunu öldürən, onun özünəgüvənini sarsıdan, ətrafında qoçu və şər-böhtançı dəstə saxlayan, haqqı deyən adamları ləkələyib sıradan çıxaran heç bir kəs bu xalqın qulluğunda ola bilməz. Bunların apardıqları çirkin oyunları gördüm. Heç bir müdafiəm yox

idi. Adlarını kişi qoyanlar təklildə dediklərimi təsdiq edirdilər. Üzdə işə yaltaxanırdılar. Heç səmimi olmadılar. Hamı qorxurdu. Hətta hakimiyyətdən qorxmadıqları qədər partiya rəhbərliyindən qorxurdular. Bilirdilər ki, partiyadakı diktator elə-belə diktator deyil. Daha amansız, daha həyasızdır. Mən azad ruhlu adamam. O mühitdə çox qala bilməzdim. Arxasında eməlli-başlı şər-böhtan dəstəsi var. Elə şər-ləyərdi ki, altından

Arifi tanıyıram. Amma izlədiklərimdən görürəm ki, növbəti şər-lətdir. Samirə Elmanqızı adlı birisi onun adından status paylaşmışdı. Mən bilirəm ki, bu saxta profil əslində Gözəl Bayramlıdır. O statusu oxuyub, Arifin də pultunun bunların əlində olduğunu gördüm. İnsanları cinalayət qədər bir araya gətirən ikinci bir motiv yoxdur. Pislər daim bir-ləşə bilir, təəssüf ki, yaxşılar bir-ləşə bilmir. Bu mübarizədə tə-kəm. Arxamda nə qrupum, nə

“Bunların qarşısına mal-qara sürüsü qatasan, aparıb otarsınlar. Bəzilərini də bazara yollayasan, alma-armud satsınlar. Onda daha faydalı olarlar”

yönləndirirlər. Görün, kimi el anası, qəhrəmanı etmək istədi-lər? Bir kişinin bir qadına simpatiyası, hissləri və hətta sevgisi ola bilər. Bu, sadəcə, heyranlıq do-ğura bilər. Lakin iyrenc şantajla, əxlaq normalarından kənar işlə-

dılar. Gözəl həmin yere şoferi Nüşabəni keçirmək istəyirdi. Gözəl mənə həzm edə bilmirdi. Həm potensialım var idi, həm də qadın idi. Paxıllıq, qısqanclıq və bir də lazımı yerlərdən aldığı əmrlərə görə mənə sıradan çı-

aldadıb arxasınca aparın, lazımlı olanda qızmış kütləni sakitləşdirin, xalqın hirsli soyuyandan sonra icazəli mitinq keçirən rəhbər lazımdır. Yiğ bir neçə yüz adamı “Məhsul” stadionuna, bir-iki ağır qışqırıb getsin.

Əli Kərimlinin sabiq xanım müşavirindən AXCP sədrinə və qevrəsinə şok ittihamlar

Zərifə Məhəddinova “Yeni Müsavat”a sensasion faktlar açıqladı; “Bizləri indi yox, 22 il əvvəldən satıblar...”; “AXCP-də olarkən gördüklərimdən, yaşadığımdan iyrendim”; “Milli Şuranın mitinqləri siyasi biznes layihəsidir”

“Əli Kərimli saqqalı çoxdan çaqqalın əlinə verib”

çıxmaq olmazdı. Təkcə qov-maqla əl çəkməzdi.

- Yəni tutdura bilərdi?

- Məgər tutulanların həbsində onların əli yoxdur? Əmin edirəm ki, var. Hətta İlqar Məmmədovun həbsində belə onların əli var. Çünki o, rəqib idi, bunların çətininə altına girmək istəmədi. Seymur Həzi və Asif Yusifli oyanmışdılar. Qurultay tələb edirdilər. Rəhbərlikdə dəyişiklik istəyirdilər. Artıq dirəşmişdilər. Gözəl Bayramlı və Həsən Kərimovun dəyişməyini çox istəyirdilər. Necə olur ki, digər cəbhəçilərə 15-25 sutka verib, sonra azad edirlər. Seymur və Asif isə bir neçə il həbs cəzası aldılar. Bu adamların əxlaqı qüsuruludur. Bir-cə onu bilərəm ki, AXCP rəhbərliyindəki adamlar heç məktəb direktoru olmağa da layiq deyillər. Bunların qarşısına mal-qara sürüsü qatasan, aparıb otarsınlar. Bəzilərinin də qarşısına alma-armud tökəsən, bazarda satsınlar. Onda daha faydalı olar. Bunlar

dəstəm, nə də qoçularım var.

- Gündəmi dəyişəcək gənclik var?

- Əlbəttə, var. Sadəcə, indiyə qədər biz onların qarşısını kəsmişdik. Artıq bu manelər aradan qalxmağa başlayıb. Mən hər zaman Tural Abbaslı və ətrafına dəstək olmuşam. Tural bəyin qurultaydakı çıxışını Amerikada dinlədim. O qədər ağladım ki. Çünki indiyə qədər belə gəncliyin qarşısında çəpər olmuşuq. Gənclərə heç vaxt yalan demədim. Hər zaman gəncliyi dəstəkləyəcəm.

- AXCP-dən çıxandan sonra digər siyasi təşkilatlardan təkliflər oldu?

- Çox oldu. Təkcə Azərbaycan yox, Avropadan belə. Hətta YAP-dan belə təklif aldım. Deputatlıq yeri ilə birlikdə. Rədd elədim. Bu cür siyasətdən iyrendim. Siyasətin bir əxlaqı olmalıdır. Amma Tural Abbaslıni dəstəkləyəcəm. Hazırda Müsavatda əqidi və mübarizələrinə hörmət etdiyim gənclərin əksəriyyəti Turalın yanındadır. Amma

“Deyirlər ki, Əli gözəl natiq, Cəmil tarixçi alim, Rüstəm kinodramaturqdur. Nəticə?”

nə bilir ki, milli ruh nədir? Görün, Elçibəy kimləri bizə miras qoyub. O deyirdi ki, zamana ehtiyac var. 22 il keçdi. Yəni də zamana ehtiyac var? Bu 22 ildə xalqımız sovetin 70 ilindən daha çox sıxılıb, çöküb. İnam, etibar itib.

- Çıxış yolunu nədə görürsünüz?

- Sovet vaxtı düşünürdük ki, bu millət aylar, firsətdən istifadə edər. Etdi də. Amma bir qrup şər-lətə uyduq. Ömrümüzü yanlış qapılarda keçdi. Lider deyini seçkiyə qatılar, ya udar, ya uduzar. Hər seçkidə Etibar Məmmədovu, Rüstəm İbrahimbəyovu, Cəmil Həsənlini, Arif Məmmədovu qabağa verməz.

AXCP-də belələri yoxdur. Çünki qul, kölədilər. Onlardan bir şey olub, ortalığa çıxan deyillər. Vaxtı ilə Tural Abbaslı barəsində belə, AXCP daxilində mənfi fikir yaratmağa çalışdılar. Hətta mənə də məcbur edirdilər. Lakin daim onun fəaliyyətini izləyirdim və xoşuma gəlirdi. Ona görə də heç kimə inanmadım. Bu gün də haqlı olduğumu gördüm. Müsavatda hazırda rəhbərlikdə haqqı boğan çox insanlar var. Amma onlar belə, sərhədi keçmirlər. Lakin cəbhəçi elə oğlan və qızlar var ki, şit, tərbiyyəsiz statuslar yazmaqdan zərər qədər çəkinmirlər. Çünki yuxarıda oturanların əxlaqında qüsur var. Ona görə də, belə

“Əslində bugünkü AXCP 5-10 nəfərdən ibarətdir”

lə məşğul olmaq, bunu siyasətə gətirmək mürdərçılıqdır. Sən sözün düzünü deyən sıradan çıxar, sonra da əxlaqsızın birini millətə sınımağa çalış. Bu, həyasızlığın formulasıdır. Cəmil, Şahvələd və Xədicə mənim üçün ölüblər. AXCP-də yalnız çayxanə söhbətləri, ara vurmaq və düzəltmək işləri gedir. Kimdir orda siyasətçi? Gözəl, Həsən və Məmməd İbrahim? Onların heç birini siyasətçi kimi qəbul etmədim. Fuadı isə, ümumiyyətlə, silmişəm. O partiya haqqıqətən Əliyev inandırmışdım. Gördüklərimdən məhv oldum. Orada siyasət, millətin bu günü və gələcəyi adına heç nə yoxdur. Hamı Kəmalə Bənəniyarlı ilə münasibətimi pul məsələsi kimi qələmə verir. Əsla belə deyil.

- Bu arada Kəmalə Bənəniyarlı ilə narazılığınız nədən doğdu?

- Onu yanıma xüsusi adamlar, orqanlar yerləşdirmişdi. O, birbaşa Gözəlin tapşırıqlarını yerinə yetirirdi. O vaxt Əli Kərimli mənə müşavir təyin edəndə oradakı qadınlar narazı qalmış-

xarmalı idi. Bunu özü edə bilməzdi. Sadiq köləsi Kəmalə etdi. Haqqımda olmayan şər-böhtanları ona yazdırdı. Bunların üstünü örtmək üçün isə pul məsələsini ortaya atdılar. O qadın mənim kimi başqa adamlara da pul atıb. Bu, səbəb deyildi. Səbəb əslində rəhbərlikdəki bir qrup adamın xüsusi orqanlarla bağlılığıdır. Əli Kərimli də həmin adamları bilir. Bütün gücü ilə müdafiə edir. Əli Kərimli mənə çıxarmadı. Hətta mənə deyirdi ki, səbr et, yoluna qoyacam. Amma mən Gözəl, Həsən və digərlərinin siyasətinin əxlaqa uyğun olmadığını deyib çıxdım.

- Partiyada konkret hakimiyyətə əlaqəsi olanlardan kimlərin adlarını çəka bilərsiniz?

- Bu suala heç kəs cavab verməz. Amma kifayət qədər əsas və sübutlarım var. Artıq heç bir siyasi quruma inanmıram. Bəlkə yeni nəşə yaranar, ortaya siyasət qoyarlar, ondan sonra siyasətə qayıdaram. Bizləri indi yox, 22 il əvvəldən satıblar. Hərəkətin başında duranlar satıblar. Sıravını heç vaxt satın almazlar. Birimiz bunu tez, birimiz gec anladıq. Satılmaq kəlməsini yalnız rəhbərə aid edirəm. Sıravı nəyi satacaq, nəyini satacaq, neçəyə satacaq? İqtidara yalnız insanlar

- Belə mitinqlər keçirməkdə məqsəd nədir?

- Puldur. Bəlli ünvanlardan pul alırlar hər mitinqə görə. Siyasi alverlə məşğul olur həm Milli Şura, həm də AXCP. Milli Şuranın mitinqləri siyasi biznes layihəsindən başqa bir şey deyil. Vaxtı ilə xalqın qurduğu dövləti ötürdülər bu rejimə. İndi də quyruq bulayıb, guya naz edirlər. Rəuf Arifoğlunun çox gözəl bir sözü var: “Bizim iqtidara boyda müxalifət dərdimiz var”.

- Hazırda nə işlə məşğulsunuz?

- Həyatımın ən ağır günlərini yaşayıram. Həbsimin bir addımlığındam. İyrendim getdim.

- Həbsinizə səbəb nə ola bilər?

- Hər şey. Meydanlarda idim, “nakolka” verənlerim yanımda idi. Bu həbslər kimlərə dəvəndə gətirdi. Hətta özünü qəsdən tutduran belə görmüşəm. Hazırda çox uzaqlarıdayam. Mühacir kimi gələsən, bundan yaxşı idi. Bunlar hər şeyimi əlimdən çıxardılar.

- Nə mənada?

- Evim, bütün ailə üzvlərimin məşinləri, qızların adına olan torpaq sahələri əlimdən alındı. Məni satdılar. Kömək etdiklərim satdı. İqtidara ötürdülər ki, mən müxalifətə yardım edirəm. Haqqıqətən, edirdim. Yarım milyon dəyərimdə torpağım İpək Yoluna düşdü. Bütün millət kompensasiya aldı. Məndən başqa. Mağazama gəldilər, satıcını qorxutdular və oğurluq etdilər. O qədər qudurmuşdular ki, qızlarının məşinini saxlayıb incidirdilər. Əvvəl qızlarım getdi, sonra da mən. Geridə xəyanətlərdən savayı heç nə qalmayıb. Hazırda burda da mənə şantaj edirlər. AXCP cildində olanlar. İnsan, kişi olmaq, çətin anlarda haqqıqətin yanında olmağı hər adam bacarmaz. Deyirlər ki, Əli gözəl natiq, Cəmil tarixçi alim, Rüstəm kinodramaturqdur. Nəticə?

- Qayıtmağı düşünürsünüz?

- İndi mən də Rüstəm kimi deyim ki, bilet alıb gəlirəm? Çətin gələm. Bir arzum var. Ürəyimdə əziyyətli mübarizəmizi bu günlərə gətirənlərə olan nifrətim soyusun. Belə yaşamaq çox çətin-dir.

□ Cavanşir ABBASLI

“Seymur Həzinin, Asif Yusiflinin həbsində AXCP rəhbərliyinin əli var - çünki onlar oyanmışdılar, qurultay tələb edirdilər”

"Baxış bucağı"

Azərbaycanın Avropa Yay Oyunlarına ev sahibliyi etdiyi dövərdə Qərbin də təzyiqləri pik həddə çatdı. Bunun səbəbləri barədə ən müxtəlif ehtimallar və yanaşmalar mövcuddur. Xüsusilə də Azərbaycan hakimiyyəti ilə sınırsız münasibətlərinə görə, adətən, tənqidlərə məruz qalan Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) da bu dəfə Qərb cəbhəsinin artilleriyasına səfərdə yer alması təəccüb doğurdu. Böyük Quruluş Partiyasının başqanı, deputat Fazil Mustafa ilə söhbətimizdə bu mövzudan da bəhs etdik.

- Fazil bəy, AŞPA-nın yay sessiyasında iştirak etməyiniz nə ilə bağlı oldu?

- Bu sessiyada iki ay öncədən iştirak etməyəcəyimi bildirmişdim. Yeni bunun oradakı gərgin atmosferlə əlaqəsi yoxdur. Çünki həmişə belə gərginliklər olur, mənse ilk dəfədir iştirak etmərəm. İlk növbədə sessiyanın vaxtı Ramazan ayına düşdüyündən ənənəvi Oruc ibadətini daha düzənli şəkildə yerinə yetirmək üçün səfərə çıxmağı məqsəduyğun saymadım. Digər tərəfdən Ramazan ayı mənim üçün ən məhsuldar işlədiyim vaxtlardır, bu fürsəti qaçıрмаq istəmədim. Artıq bir kitabımı tamamlayıb nəşrə verdim, ikinci kitabım üzərində də gərgin işləyirəm. Eyni zamanda mütaliə üçün vaxt ayıra bilərəm. Tədbirlərin sayı bir qədər az olduğundan və bir azdan vaxtın çoxunu seçkilərə sərf etməyi düşündüyümdən, indiki zamanı daha məhsuldar keçirməyə qərarlıyam.

- Azərbaycanın AŞPA-ya üzvlüyündən üzü bəri sonuncu sessiyada olduğu qədər sərt mövqedən çıxış etməmişdi. Strasburqun Bakıya qarşı mövqeyini sərtləşdirməsinin alt qatında nə dayanır?

- Burada əslində Azərbaycanın qarşı koordinasiyalı fəaliyyətdən söhbət gedir. ABŞ-in öncüllüyündə Avropa qurumlarından istifadə edilərək insan haqları məsələlərini əsas təsis olaraq seçib sistemli bir təzyiqlə kampaniyası aparılır. Ola bilsin ki, səbəb Azərbaycan tərəfinin ABŞ-in arzuladığı avantürüst siyasət izləməməsi və Rusiya ilə münasibətlərdə ABŞ-in istədiyi kimi deyil, öz maraqlarına uyğun davranmasıdır. Qərb ölkələri bunu birbaşa ifadə etmədən, guya insan haqları təəsübkeşi kimi məsələni bütün qurumlar vasitəsilə gündəmə saxlayaraq öz iradələrini dikte etməyə çalışırlar. Azərbaycan da bu sahədə əlbəttə ki, nöqsanlar, çatışmazlıqlar var. Ancaq hədəfin həqiqətən də demokratik dəyişikliklər, azad seçkilər və insan haqları sahəsində vəziyyətin yaxşılaşdırılması olmasının inandırıcılığı azdır. Deyək ki, ABŞ tələb edir ki, Azərbaycanda onun istədiyi standartlarda azad seçki olsun. Deyək ki, hamımız da bu tələbin səmimiyyətinə inanıb ABŞ-ı alqışladığımız qədər cavab verməmişdik. Cavab verməmişdik ki, axı ABŞ guya azad seçkini Misirdə də istəyirdi, sonunda nə oldu? Azad seçkidə qalib gələn hakimiyyətdən saldı. Başqa bir misaldə ABŞ Qəzzafini diktator kimi hakimiyyətdən saldı və təh-

qir edərək ortadan götürdü. Liviyada fəlakətli bir xaosdan başqa bir şey yaratmadı. İndi keçmiş müdafiə naziri çıxıb deyir ki, Qəzzafinin devrilməsi səhv idi. O zaman ABŞ-in insan haqlarının nə vəd etdiyini indidən təsəvvür etmək olar. Hələ nisbətən sabit Azərbaycanla münasibətdə qarışıqlıq yaşayan Ermənistanı işğalçı dövlət kimi tanıyırlar, daha zəifləmiş Azərbaycan olanda, bizi hansı sürprizlərin gözlədiyini təsəvvür edə bilirikmi? Demək ki, həm ABŞ-in, həm də Avropa qurumlarının insan haqları bəhanəsi səmimi bir çağırış deyil və bu sahədə problemlərin həllinə ciddi təsir göstərməyəcək. AŞPA-nın bu qətnaməsində də işğalçı

siyasətinin dəyişəcəyinin zərər qədər şərtləri olmadığından, daha pərt vəziyyətlə üzləşə bilərik. Biz deyərsən, xarici siyasətimizi dəyişməz məsafəli xətkəşlə müəyyənləşdirmək məcburiyyətindəyik və Türkiyə istisna olmaqla, başqa hamıya bu məsafə qədər yaxın olmalıyıq.

- Paralel olaraq ABŞ Dövlət Departamenti də Azərbaycanı növbəti dəfə sərt tənqid etdi. Əvvəllər də belə tənqidlər olub. Lakin bu dəfə sanki sözləşiblər kimi eyni zamanda hücum keçdilər. Ənənəvi "na baş verir" sualına yeni cavabınız varmı?

- Öncəki cavablarda mən bu məqama toxundum ki, "sanki sözləşiblər"dən söhbət getmir,

hakimiyyətin işinə yaradığı siyasi mühitdə olan realist insanların hamısı anlayır. Bununla belə, çevrəimizdə qanlı savaşların, işğalların getdiyi bir zamanda iqtidar özü maraqlı olmalıdır ki, müxalifətin enerjisini parlamentə yönəltsin, ölkənin problemlərini müzakirəsi ABŞ Departamentində, AŞPA-da deyil, öz içimizdə, öz Milli Məclisimizdə milli maraqlarımız əsas götürülərək aparılsın. Ona görə də Milli Məclisdə əksər müxalif görüşlərin təmsilçilik qazanması, xüsusilə indiki mürəkkəb tarixi şəraitdə dövlətimizin imici və təhlükəsizliyimizin qorunması üçün vacibdir.

- Belə bir "soyuq müharibə" şəraitində Azərbaycan Avro-

nə çevrilməsi faktının təsdiqi idi. Avropa Gürcüstan və Ermənistanın hər zaman ən azı Azərbaycanla bərabər statusda və imkanda təqdimatına maraqlı siyasət yürütdüyü halda, indi başqa bir realılıqla barışmaq istəmir. Bunu yalnız Azərbaycanın Rusiya ilə son vaxtlar bir qədər yaxınlaşması ilə əlaqələndirməyi inandırıcı hesab etmərəm. Bu gün Avropa İttifaqı Ukrayna məsələsində iqtisadi sanksiyalardan başqa heç bir ciddi təsiredici mexanizmi olmadığını özü də dərk edir və sətiraltı Ukraynaya başa salır ki, Rusiya ilə münasibətləri oldu-bitdi deyib, özünüz qaydaya qoyun. Hətta Krımı belə xatırlamağı sevmədiklərini açıqca bürüzə verirlər. Yeni

də tutulan hər hansı siyasi pəyvəndin vücudumuzda istifadə olunmasının gələcək fəsadları barədə düşünməyi vacib hesab etmərəm.

- Bu ərafda keçmiş səfir Arif Məmmədovun Milli Şura üzvlərinə "inanın" çağırışı etməsi də təəccüb doğurdu. Diplomati Milli Şura ilə bağlı səbəblər barədə heç düşünmüsünüzmü?

- Adətən yetkin düşüncə sahibləri ifadələri daha doğru seçərək insanlara xitabən bu çağırışı edirlər: Tək olan Allaha inanın, filan-filan bəndəyə güvənin! Çünki hansısa bəndəyə, təşkilata inanmağın həm də məyus olma riski var, tək Allaha inanın belə bir riski yoxdur. İnanmada sabitlik var, güvənmədə epizo-

"ABŞ bizdən İraqdakı, Suriyadakı, Liviyadakı xaosu istəyir"

Fazil Mustafa: "Bəzi müxalif çevrələr elə düşünür ki, onların qara qaş-gözünə aşıq olub bu məsələni gündəmə gətirirlər"

dövlət olaraq Ermənistanı incidəcək bir cümləyə belə rast gəlinmir. Bununla belə, fikrimcə, Azərbaycan iqtidarı fəaliyyəti bu və ya digər şəkildə siyasi fəaliyyətlə əlaqələndirilən şəxslərin azadlığa buraxılmasını kimlərinse diktesi ilə deyil, öz iradəsi ilə mütləq gerçəkləşdirməlidir. Yeni bəhanə arayanlara bəhanə verəcək məqamları ortadan qaldırmaq lazımdır ki, diqqətimiz Azərbaycan üçün vacib olan əsas problemlərin həllinə cəmlənsin.

- Azərbaycanın hakim partiyasının bəzi təmsilçiləri beynəlxalq təşkilatların içində normal münasibətdə olduğu Avropa Şurasının tərkibindən çıxmağın mümkünlüyünü də açıqlayıblar? Bu, mümkündürmü?

- Avropa Şurasından çıxmaq barədə birmənalı rəsmi fikir ifadə olunmadığından münasibət bildirməyi erkən hesab etmərəm. Fikrimcə, dövlət olaraq öz maraqlarımızın qorunması üçün Avropa Şurasında yeni taktika izləməliyik. Tərk etmək doğru seçim olmazdı. Hamıya eyni vaxtda savaşa deyilik, heç qüvvələr nisbətinin xeyrimizə olmadığı bir şəraitdə savaşağa da gərək yox. Özümlü, bölgedəki real təhlükələri daha doğru anlatmağa çalışmalıyıq. Biz Avropa Şurasından çıxarıqsa, meydanı tamamilə Ermənistanla və onu dəstəkləyən qüvvələrə buraxmış olarıq. İndi heç olmazsa, ən pis halda bir az dirəndən sonra bərabərlik işarəsi qoydura bilirik, çıxdıqdan sonra isə tamamilə mənfinin altına düşerik. O zaman bir alternativimiz qalır - özümlü tamamilə Rusiyanın ağışına, yeni Avrasiya İttifaqına atmış olarıq. Orada da bizi yenə Rusiyanın dəstəklədiyi imtiyazlı Ermənistan gözləyir. Dağlıq Qarabağla bağlı yaxın perspektivdə Rusiyanın dövlət

artıq "məhz sözləşiblər" daha dəqiq ifadədir. Bunu bilirəm ki, sadələşən müxalif düşüncəli insanların əksəriyyəti səhv və ümidlə yanaşır və nəhayət, ABŞ, Avropa qurumları qeyrətə gəlib Azərbaycanda demokratiyanın inkişafını düşünür. Ancaq son illərin gözümlü öndəki mənzərəsi ağılı başında olan insanları daha dəqiq düşünməyə sövq edir. Demək, ABŞ bizdən İraqdakı, Suriyadakı, Liviyadakı xaosu istəyir. Avropa özü də nə istədiyini dəqiqləşdirməyib, sadəcə, ABŞ-in istədiyini onun xətri xoş olsun deyər, bizdən istəyir, Rusiya isə ən azı Qazaxıstanın, Qırğızıstanın ona olan sədaqəti qədər sədaqət istəyir. Bəs, biz nə istəyirik? Təhlükəsizlik və sabitlik! Buna isə kimsə təminat vermək iqtidarında deyil. O zaman öz təhlükəsizlik və sabitlik maraqlarımıza görə çevik manevlər etməkdən başqa yolumuz qalırımı?

- Bəzi ekspertlər Bakı ilə Qərb arasında yaşanan gərginliklərlə parlament seçkiləri arasında əlaqə axtarırlar. Hesab olunur ki, hakimiyyət beynəlxalq təşkilatları maksimum neytrallaşdırmaqla seçkilərdə istədiyi nəticəni səsiz-küsyüz ortaya qoymaq istəyir. Bu yanaşmaları bölüşürsünüzmü?

- Bunun seçkilərlə dolaylı əlaqəsi ola bilər. Ancaq məsələyə daha geniş baxmaq lazımdır. Artıq bölgədə tarazlıq Rusiya tərəfindən pozulduğu üçün keçmiş Sovet məkanında dövlətlərin mövcudluğu sual altındadır, bu halda seçkilərin əlahiddəliyindən danışmağa yer qalırımı? Seçkilərdə hakimiyyətin resursları daha böyükdür, müxalifətin isə pərakəndəliyi, cəmiyyətin depolitizasiyalaşmış hissəsinin sürətlə artımı, la-cəydlilik sindromunun daha çox

"Qarabağ veteranı Tofiq Yaqublu kimi insanların bu qədər həbsdə saxlanması hələ də izahını tapa bilmərəm"

pa Oyunlarına ev sahibliyi etdi. Bakı hansısa öhdəliklərin icrasından boyun qaçıraraq, ya iqtidar dediyi kimi, Avropa qurumları Azərbaycanın uğurunu sinirə bilmədiyindən fərqli taktikamı seçib?

- Burada Azərbaycanın uğurunu sindirə bilməmək amili əsas səbəblərdən biridir. Bizdə bir az şişirtməyə meyillilik güclüdür, hər hansı bir tədbiri dünya arenasında müqayisə obyektləri taparaq təqdimat verməyə çalışırıq. Əslində isə daha obyektiv müqayisə yolu ilə işin miqyasını doğru-dürüst təqdim etməyə çalışırıq. Avropa Oyunları Azərbaycanın həm insan resursları, həm səfərbərlik potensialı, həm də siyasi-iqtisadi gücü ilə Qafqaz regionunun lideri-

Avərbaycanın da Rusiya ilə normal münasibətlərinin olması onların hazırkı situasiyada işinə yararlıdır. Hər halda Cənubi Qafqazda üstünlük faktoruna görə qətnamə, bəyanat, müzakirələr məhz bu ərafda bir-birini əvəzləyir. Bərdən-birə Avropa Parlamentində Türkiyəyə qarşı saxta "erməni soyqırımı"na tanımağı tələb edən qətnamənin bütün təşəbbüskarları eyni ahənglə Azərbaycanda insan haqlarının vəziyyəti ilə bağlı hazır sənədləri müzakirəyə təqdim edərək qərar qəbul etməyə çalışırlar. Bizdə də bəzi müxalif çevrələr elə düşüncələr ki, onların qara qaşına-gözünə aşıq olub bu məsələni gündəmə gətirirlər. Mən artıq Avropadan gələn guya yox-luxucu xəstəliklərə qarşı nəzər-

diklik. Bir proses üçün kimsə güvənərsən, həmin proses tamamlanar, yenidən təftiş edərək güvəni təkrar edər və ya dayandırarsan. Türkiyədə buna "güvən tazələmək" deyirlər. Adama sual verirlər ki, Milli Şura üzvləri içində dürüst adamlar da ola bilər, nadürlütlər də ola bilər, hamısına bir yerdəmi inanaq? Siyasətdə belə çağırışlardan öncə, ləyaqətli ömür yolunu təminat olaraq qoymalısan. Məhəmməd Peyğəmbər (s.a.s.) ona görə müsəlmanlığı qəbul etməyə çağırış edirdi ki, peyğəmbərlik verilənə qədər Məkkədə hamı ona Məhəmmədül-Əmin deyirdi. Yeni şəxsiyyətindən, dürüstlüyündən hamının əmin olduğu adam. Xalq Cəbhəsi yarandıqda da Əbülfez bəyin çağırışı niyə başqalarından daha çox eşidildi, çünki arxasında təminat olaraq əksəriyyətin dəyər verdiyi ömür yolu vardı. Ona görə də çığırmaqla, çağırış etmənin fərqi bir də gözdən keçirməyə ehtiyac var.

- Avropa Oyunlarından sonra nə olacaq sual gündəmdədir. Qarabağla bağlı nə olacaq, ölkə daxilində nə baş verəcək, siyasi məhsuldarlığın tələyi necə olacaq, Qərb-Azərbaycan münasibətlərində nələrlə müşahidə olunacaq - suallarına cavabınız varmı?

- Avropa Oyunlarından sonra, açığı, mən vətəndaşların vəziyyətinə yüngülləşdirəcək geniş islahatları, cəmiyyəti rahatladacaq kadr dəyişikliklərinə, beynəlxalq təşkilatların bəhanə olaraq istifadə etdiyi şəxslərin azadlığa buraxılmasına yönəlik siyasət izləməyə ümid edirəm. Bunların olmasının ölkəmiz üçün ancaq faydasını görürəm. Mən Avropadan gələn təzyiqlər qarşısında geri çəkilərək bunu etməyi doğru saymıram. Hüquqi prinsipləri əsas götürərək hansısa yanlışlar varsa, onun düzəldilməsini məqsəduyğun sayıram. Hər dəfə vətəndaşlarımız, Qarabağ müharibəsi veteranı Tofiq Yaqublu kimi insanların bu qədər həbsdə saxlanması hələ də izahını tapa bilmərəm. Qərblə münasibətlərimizin də yaxşılaşmasına çalışmaq lazımdır. Dost olmasaq da, heç olmazsa düşmən olmamaq üçün çalışmalıyıq.

□ Elşad PAŞASOY

Təzə oynamağa başlamışdıq...

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

"Mənim iradəmin gücü ilə böyüyən, indi qürubun qızılı işığında düzənlikdən heçliyə doğru atılan bu sonsuz canlı axınına, bu insanların və atların üzünə baxaraq mən tez-tez düşünürəm: görəsən bu axının içində mənim yerim hardadır?"

(Çingizxan)

Üz-gözümüz təzəcə öyrəşirdi ki, götürüb Avropa Oyunlarını bağladılar. Mən buna görə hökuməti şiddətlə qınayıram. Bəyəm bu yarışları daha uzatmaq olmazdı? Örnək üçün, çimərlik voleybolu üzrə turniri ən azı avqustun 31-nə qədər davam etdirməliydik. İnsanların gözü-könlü açılmışdı. Rusiya idmançılarına qayımağa artıq medal çatmırdı. Azərbaycan Avropanın idman ölkələrini - Almaniya, Fransa, Britaniyanı ötüb ikinci yerə çıxmışdı. Kim bilir, bəlkə yarışlar oktyabra qədər çəksə biz birinci yerə də çıxardıq. Allah bəsin evini yıxsın!

Yeri gəlmişkən, yarışlara beynəlxalq diqqət də təzəcə oyanmışdı. Qəsdən turnirdən heç bir xəbər verməyən beynəlxalq mətbuat artıq buralara tərəf baxırdı. ABŞ səfiri Robert Sekuta müəllim Koroğlu metrosunun yanındakı Atletlər kəndinə gedib tarixi sözlər demişdi: "İdman yarışlarında uduzanın qalibin əlini sıxması çox vacib ənənədir. Bunu başqa sahələrə də tətbiq etməliyik". Sözümdən belə çıxırdı ki, Əli müəllim demişkən, Ferqüsson şəhərində döyülən zənci balası da amerikalı polis əlini sıxmalıdır. Sən Ferqüsson-dan danış ey! Araya söz qatma. Bəlkə Naqasakidəki yapon da gəlib sizin əlinizi sıxsın? Bəlkə Səyavuş müəllim "Freedom House"-u qucaqlayıb öpməlidir? Dolayıblar sən öl...

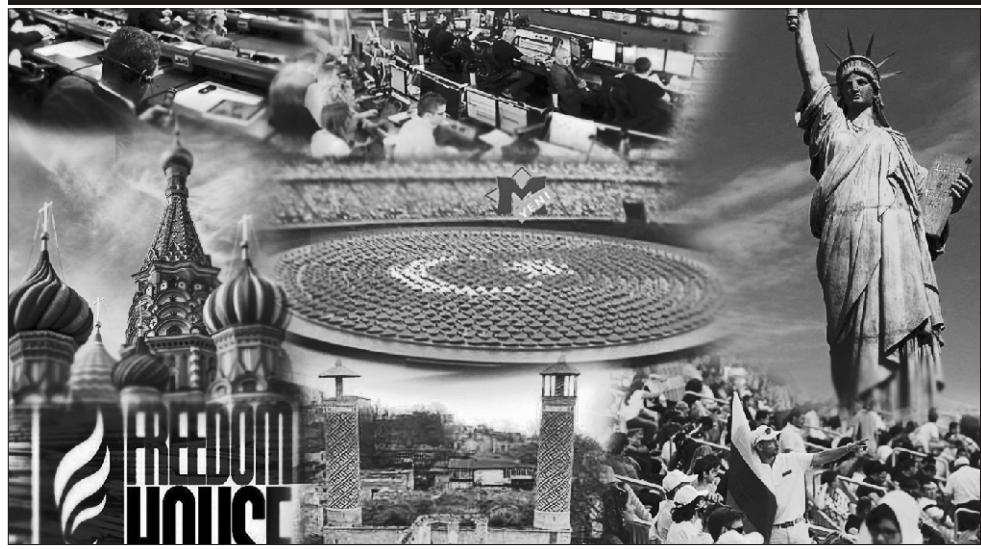
Avropa Oyunlarının bağlanması ilə eyni vaxtda başqa qara xəbər də gəldi: idmançı və yaltaq gəncər naziri Azad müəllimin idarəsi açıqlama verdi ki, Olimpiya stadionumuzun 2017-ci il futbol üzrə Çempionlar Liqasının finalına namizədliyini verməyəcəklər. Guya bizi qarşıda islamiada, Asiya oyunları, Antarktida pinqvin turniri, Afrika baraban rəqsləri, sumo üzrə Kürdəmir Beynəlxalq Yarışması, şahmat üzrə Nyu Vasyuki-Sumqayıt çempionatı kimi ağır yarışlar gözləyir, başqa yarışa vaxtımız, pulumuz qalmır.

Məncə bunlar mənasız bəhanələrdir. Bəyəm siz respublikamızı tanıtmırsınız? Qarabağ həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq istəmirsiniz? Hesab edirsiniz ki, həm Avropa Oyunlarını bağlayanlar, həm də Çempionlar Liqasına namizədliyimizi irəli sürməyənlər erməni dəyirmanına su axıdan ekstremist qüvvələrdir. Onsuz da respublikamızın dünya üçün ayrı bir faydası yoxdur, heç olmazsa ərazimizdən stadion kimi yararlanaraq planetin zəhmətkeşlərinə xeyir verərdik. Sözləşmə, biz Qarabağ probleminə də elə bu kontekstdə yanaşırıq: əgər ermənilər ordan çıxsalar biz ərazidə nə qədər stadion, nə qədər yarış düzəldərdik! İndi isə alçaqlar nə özləri idman eləyir, nə də bizə imkan verirlər.

Ümumiyyətlə, insanın üz-gözü bir şeyə öyrəşəndə ondan ayrılmaq çətin olur. Örnək üçün, bəlkə 8 ildir Ədliyyə Nazirliyi Azərbaycanda uşaqlara qoyulan adların hesabını açıqlayır, hər il Yusif və Zəhra adları birinci yerdə gedir. Bir serial millətə necə təsir göstəribse hələ onun havasından çıxma bilmirik. Adambaşına düşən Yusif sayına görə hazırda dünyanın bütün İosif, Cozef, Yozefflərini ötüb keçmişik. Bəyəm Azərbaycan xalqı istəsə uşağına başqa ad qoya bilməz? Qətiyyətlə. Bizim bu sahədə novatorluğumuz dünyaya bəllidir. Örnək üçün, uşağa Kombayndan tutmuş Engelse, Sovetdən tutmuş Dazdraperma-ya ("Da zdravstuyet pervoqo mayal!" sözlərindən düzəldilmiş incə qız adı idi) qədər hər cür adlar qoymuşuq, yeniliklərə açıq olmuşuq. Sadəcə, Yusif adını dəyişdirmək istəmirik. Kişinin sözü bir olar, kişi millətin adı da bir olar. Həmçinin, kişi millət rəhbərini, nazir-mazirini də dəyişdirməz, 30-40 il eyni adamlar kürsüdə oturub pul yığmalıdır.

Bax, bu cür stabillik fonunda Avropa Oyunlarımız nə üçün daimi, əbədi və dönməz olmadı - mən bunu anlamıram. Anlamaq istəmirəm. Ürəyim ağrıyır. Atalar yaxşı deyib ki, eşşəyə minmək bir fəxrdir, eşşəkden düşmək iki.

Yay Oyunlarının baş qalibi - Azərbaycan...

Avropa Bakını itirir . şok yekunun sadə səbəbləri

Ölkəmizin AYO cədvəlindəki iki ən yaxın qonşusundan biri Rusiya oldu; həm də geosiyasi anlam daşıyan bu yaxınlaşma Bakı-Qərb münasibətlərində "daşları yığmağı" zəruri edir...

Azərbaycanda keçirilən ilk Avropa Yay Oyunları yekunlaşdı. Bu möhtəşəm tədbir barədə peşəkar idman şərhçiləri, yəqin ki, hələ sözlərini deyəcəklər. Ancaq Azərbaycan üçün hadisənin əsas siyasi özəlliyi onun Bakı-Qərb münasibətləri üçün bir "lakmus kağızı"na çevrilməsi, bu münasibətləri ciddi şəkildə sınağa çəkməsi oldu.

Ondan başlayaq ki, ötən 16 gündə və tədbir ərəfəsində, belə demək mümkünsə, tərəflər arasında söz dueli pik həddə çatdı. Qarşılıqlı karakter daşıyan bu ritorika, münasibətlərdəki xoşagəlməz atmosfer idman yarışları boyu özünü göstərdi. Təkcə o fakt ki, Avropa Oyunları Avropa Parlamentinin Azərbaycanla bağlı kritik dinləmələri ilə başladı (10 iyun), tədbirin açılış-bağlanış mərasimlərinə Avropa Birliyinin iri ölkələrinin başçılarından kimsə qatılmadı, oyunlar bitmədən isə AŞPA (23 iyun) Azərbaycanı AŞPA (23 iyun) Azərbaycanı əleyhinə qətnamə qəbul elədi, həmçinin oyunları nüfuzlu Qərb KİV-ləri, o sırada "Eurenews" zəif işıqlandırdı - özlüyündə çox şey deyir.

Maraqlıdır ki, beynəlxalq insan haqları təşkilatı olan "Freedom House"-un, ABŞ Dövlət Departamentinin illik tənqidi hesabatları da məhz Avropa Oyunları müddətində açıqlandı. "Freedom House" Azərbaycanı Avroatlantik məkanda Türkmənistan, Özbəkistan, Tacikistanla birgə ən avtoritar ölkələr" sırasına saldı, Dövlət Departamenti isə ölkəmizlə bağlı indiyədək ən sərt hesabatını ortaya qoydu.

Belə təəssürat yarandı ki, bu boyda məsuliyyətin altına girib də böyük bir idman yarışına uğurla, bir çoxlarının gözləmədiyi şəkildə, həm də Avropa tarixində ilk dəfə ev sahibliyi edən Azərbaycana Qərb, Avropa nədənsə heç bir güzəşt tanımaq istəmir, idmana da geosiyasi maraqlar prizmasından baxır, insan haqları mövzusunda müvəqqəti moratorium da qoymağa hazırlaşmır. Qərbin bəzi siyasi dairələrində isə Avropa Oyunları Azərbaycanı hədəfə gətirmək üçün sanki bir fürsət oldu. O da aydın sezildi ki, müəyyən məkrli dairələr üçün təməl haqlar mövzusu ölkəmizə qarşı, sadəcə, bir təzyiç rıçağı rolundadır.

Bir sıra təhlilçilər Avropanın belə ifrat tələbkarlığını Azərbaycana qarşı ədalətsiz və ikili standart yanaşmanın təzahürü kimi qiymətləndirdilər. Hər halda, qonşu və işğalçı Ermənistan da təməl insan haqlarının durumu Azərbaycandan heç də yaxşı deyil. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycan yetkililəri bu ikili standarta yetərincə sərt reaksiya sərgilədilər. Hətta ölkəmizin Avropa Şurasından çıxacağı ilə bağlı hədələr səsləndi.

Məsələn, AŞPA-da qətnamə qəbul edilən günlərdə Azərbaycanın Prezidenti Administrasiyası rəhbərinin müavini, xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri Novruz Məmmədov bağlı indiyədək ən sərt hesabatını ortaya qoydu.

Bundan az öncə isə Azərbaycanın AŞPA-da nüma-

yəndə heyətinin rəhbəri, deputat Səməd Seyidov qurumun yay sessiyasında məlum sənəd layihəsi müzakirə olunarkən etdiyi çıxışı zamanı eyni tonda demişdi: "Azərbaycanı tənqid etdiyiniz yetər! Siz bizdən insan haqları sahəsində öhdəliyi yerinə yetirməyi tələb edirsiniz, özünüz də öhdəliyinizi eməl edin. Azərbaycanı tənqid edənlər öncə öz ölkələrinə baxsınlar. Biz Avropa Oyunları keçirməyə namizədliyimizi verəndə əvvəlcə heç kim etiraz eləmədi. Amma sonra müəmmal şəkildə tənqidlər başladı. Dağlıq Qarabağ və ətraf 7 rayon işğal altındadır, 1 milyona yaxın qaçqınımız var. Bundan niyə danışmırsınız? Rusiya nümayəndə heyəti artıq burada yoxdur, Azərbaycanı sanksiya ilə hədələyirsiniz. Nəyə nail olmaq istəyirsiniz?"

Yeni yenə o xəbərdarlıq ki, Azərbaycan da Rusiya kimi təşkilatı tərk edə bilər...

Sözsüz ki, Avropa Yay Oyunlarının yüksək səviyyədə, uğurlu təşkil, üstəgəl, bu yarışlarda ölkəmizin komanda hesabında ikinci yerə çıxması dövlətimiz adına tarixi bir nailiyyətdir və ölkə adına əlavə pozitiv xallar gətirəcək, o sırada Azərbaycan haqqında tolerant, sivil, iri beynəlxalq tədbirləri təşkil etməyə qadir imkanlı və ciddi ölkə imicini möhkəmləndəcək.

Əslinə qalsa, I Avropa Yay Oyunlarının faktiki, yəni idman qalibi Rusiyadırsa, əsas qalib Azərbaycandır - böyük bir idman ilkinə uğurla imza atan, Avropa da daxil dünyanı, dost-düşmənləri yaxşı mənada təəccübləndirən, üstəgəl də qalib üçlükdə yer almağı bacaran

şizlikdir, ancaq zərbəsi yalnız Azərbaycana dəyir...

Ancaq sadalananlara rəğmən o da vurğulanmalıdır ki, I Avropa Yay Oyunları ölkəmizin Qərbdən uzaqlaşmaqda olmasa təəssüratını da gücləndirib. Belə vəziyyət isə müstəsna olaraq şimal qonşumuzun, konkret olaraq prezident Putinin strateji maraqlarına, onun SSRİ-nin bərpasına hesablanmış Avrasiya layihələrinə cavab verir.

Təhlükə və risk də bundadır, çünki rəsmi Moskva Qarabağ və digər məsələlərdə heç bir ciddi güzəşt vəd etmədən Azərbaycanı qazanmaq, ona sahiblənmək şans əldə edə bilər. Yay Oyunlarının bizdən ötürü mühüm siyasi dərslərindən biri zənd, budur. Biz gərək Rusiyanın Qarabağ, müstəqilliyimiz və suverenliyimiz məsələsinə tarixi münasibətini unutmayaq. Yaddan çıxarmayaq ki, Azərbaycanın qeyd-şərtsiz Kremlin siyasi-hərbi çətinliyinə qarşı qayıtması Qarabağa, müstəqilliyimizə yaxşı heç nə vəd edə bilməz. Üstəgəl, o halda yeganə təbii strateji müttəfiqimiz, NATO üzvü qardaş Türkiyə ilə ölkəmizin siyasi-hərbi bağları da qırılmış olacaq.

Odur ki, "daşları yığmaq zamanıdır". Fərq eləməz, bu daşlar kimlər və hansı tərəfdən və hansı niyyətlə atılıb. Hər necə olmasa, Azərbaycan kimi xırda ölkələr nüfuzlu beynəlxalq qurumlar və dövlətlərlə "açıq qapı" siyasətini davam etdirməyə, onlarla işləməyə, dost-müttəfiqlərin sayını artırmağa məhkumdur - öncəliklə də məhz Qarabağa görə.

□ Analitik xidmət

Norveçin Azərbaycandakı keçmiş səfiri (2002-2006) 72 yaşlı Steynar Gilin yeri ictimai-siyasi fəallar, jurnalistlər üçün özəldir. Adı hallanan söhbətlərin hamısında onun Azərbaycanda demokratiyanın inkişafı üçün zamanında verdiyi töhfələr də yada düşür, hallanır. Hazırda isə elə həmin ictimai-siyasi çevrə onu daha çox sosial şəbəkədə paylaşdığı fotolarda, statuslarda təqib edir. Siyasətdən uzaq, səyahətlərdə, balıq ovunda, nəvələrinin əhatəsində qayğısız bir norveçli

baycandakı prosesləri izləyirəm. Hərdən darıxıram. Amma hər şeyin öz vaxtı var. Həyatın bu dönməni keçib və indi mənim başqa həyatım var.

- Zamanında Azərbaycanda dostluq etdiyiniz şəxslərin

səfirliyinin yardımı ilə Azərbaycana tərək edə bildi. Hüseyinova bağlı baş verənləri necə qiymətləndirirsiniz?

- Mən Emin Hüseyinovun ölümünü tərək etməsi ilə bağlı təfərrüatlar barədə bilgilil deyiləm. Am-

Sutkanın 24 saati...

Hüseyinbala SƏLİMOV

yunun sonlarında daha bir maraqlı məsələyə aydınlıq gəlməli idi. Məlum olmalı idi ki, ABŞ-la İran nüvə sahəsində razılaşma imzalamağa hazırdır, ya yox? Bu gün hələ ki bu suala dəqiq cavab vermək mümkün deyil...

Amma bu müddət ərzində baş verən maraqlı detalları sadalamaq və yaxud da ki, onlara öteri nəzər salmaq mümkündür...

Hərçənd ki, buna da elə bir ehtiyac yoxdur. O səbəbdən ki, informasiyalar cəmiyyətə onsuz da çatdırılır və həmin informasiyalardan bəlli olurdu ki, əslində molla rejimi bir o qədər də güzəştə hazır deyil, hətta özünün "nüvə haqları" ilə bağlı israr etməkdə qərarlıdır...

Bizim üçün daha maraqlısı bu qısa müddətdə Qərbin neft şirkətlərinin İrana axını idi. Qısa müddət ərzində bir neçə böyük neft şirkəti İranda işləməyə hazır olduğunu bildirdi. Düzdür, bunlar hələ, necə deyərək, "keşfiyyət xarakterli" danışıqlar idi, çünki İrana qarşı sanksiyalar götürülməyindən və şirkətlərin də bu qadağaları gözləməyə məcbur olması ucbatından hələki ciddi niyyətlərdən danışmaq tezdir...

Amma bizim diqqətimizi bir detal çəkdi. İran Qərbin neft şirkətləri ilə işləmək üçün az qala əldən-ayaqdan gedir... Prinsipcə, bu məsələyə toxunmamaq da olardı, ona görə ki, Qərb şirkətləri yeni texnologiya, investisiya və neft bonusu deməkdir. Elə bu səbəbdən də iqtisadiyyatı problemlil olan İranda onlarla əməkdaşlıq etməyə can atması elə də təəcübü deyil...

Amma yazımızı əvvəlki vaxtlar düşür. Azərbaycan Qərbin neft şirkətləri ilə əməkdaşlığa başlayanda İran buna maneçilik törətməyə, Azərbaycanı Qərb şirkətlərini bura cəlb etməməyə çağırırdı. Amma hələ o zaman bilirdik ki, bu, siyasi gedişdən başqa şey deyil, çünki İranın özünün hələ o vaxtlar Qərbin neft şirkətləri ilə danışıqlar aparması haqda məlumatlar sızırtdı...

Ona görə də hələ o vaxtlar yazırdı ki, İran rəsmilərinin dediklərinə elə də əhəmiyyət vermək lazım deyil, çünki bu, adicə siyasət idi - İran çalışırdı ki, ona qonşu olan Azərbaycanı dirçəlməsin, onun Qərblə əməkdaşlığı baş tutmasın...

Amma xoşbəxtlikdən bunlar artıq arxadadır. İndi Azərbaycanın özünün xarici neft yataqlarının işlənməsində iştirak etmək üçün imkanları yaranıb və bir neft ölkəsi kimi Azərbaycan getdikcə daha çox nüfuz toplamaqdadır...

Burada bir daha bir məsələyə də toxunmaq yerinə düşür. Söhbət bəzi Şərqlə özlərlərinin və o cümlədən də elə İranın siyasətçilərinin ritorikasında çox yer alan anti-Qərb mövzusunda gedir...

Əvvəllər bu mövzuda çox yazmışıq. Təbii ki, hələ bu gün də Qərbi keşf etməkdə davam edirik-o, bizə ən müxtəlif rəqəmlərdən görünür. Düşünürük ki, bu, da təbii, çünki söhbət dünyanın böyük kəsimindən gedir...

Maraqlıdır ki, bir dəfə İranın ruhani liderinin ən çox oxuduğu kitabların siyahısını vermişdik. Bu siyahıda öndə V.Hüqo və onun "Səfilləri" və hətta M.Şoloxovun "Sakit Donu" gəlirdi. Bəli, yaddaşım məni aldatmırsa, məhz bu cür idi...

Burada diqqəti ona çəkmək olardı ki, V.Hüqo qədər Qərbin acısını və ağrısını hiss etdirən ikinci yazıçı tapmaq çətindir...

Ümumiyyətlə, Qərb ədəbiyyatında özünü tənqid, Qərbin təzadı gerçəkliklərinə ayna tutmaq cəhdi çox qabarıqdır...

Amma siyasətçilər çox az hallarda səmimi olurlar. Onların bu və ya digər məsələyə də baxışları heç vaxt siyasi detallardan xali olmur. Ona görə də mən hansısa bir Şərqlə filosofunun və ya yazıçısının Qərblə bağlı tənqidini anlamağa çalışıram. Amma məsələyə siyasətçilər qarşısında vəziyyətdə bir qədər başqa cür olur...

Bir adi yazar kimi mənim İran rejiminə münasibətimin kökündə nə dayanır? Mən mollaları, təbii ki, İranın mollalarını dünyanın ən cansız və darıxdırıcı adamı hesab edirəm...

Məclislərdə molla ağzını açıb elə ilk cümləsini deyəndə dərhal o molla İranın təsiri altında olub-olmadığını başa düşürəm. Təbii, biz hüzzür məclislərində onlara dözməyə məcburuq. Dedikləri ilə razı olmasaq da, etiraz da etmirik, çünki hüzzür və hüzzür məclisinin sahibinə sayğı göstərməyə məcburuq...

İndi biz onlara yarım saat, bir saat dözməyə məcburuq. Amma təsəvvür edin ki, onlar sutkanın 24 saatını sizi rahat buraxmırlar- hansı telekanalı açırırsınız onları görürsünüz, hansı radionu qoşursunuz yenə də onları eşidirsiniz və bu, 24 saat davam edir. Dözmək olarmı?.. Bax, İran rejimi budur...

"Azərbaycandakı dostlarıma görə narahatam..."

"Azərbaycandakı dostlarıma görə narahatam..."

Əfsanə səfir Steynar Gil "Yeni Müsavat"a danışdı

İki ay öncə verdiyi son müsahibə ilə səs-küy doğuran keçmiş səfir bu dəfə musavat.com əməkdaşı aktual mövzulardan danışdı. Oxucularımıza xatırladaq ki, cənab Gil hazırda təqaüddür. 2011-ci il yanvarın 31-də diplomatik fəaliyyətinə son qoyaraq, Vilnüsədə Norveç səfiri vəzifəsindən təqaüdə çıxıb.

- Cənab Gil, öncə ənənəvi sualdan başlayaq: Azərbaycandakı durumu necə qiymətləndirirsiniz?

- Azərbaycanda avtoritar rejim hökm sürür. Bu rejim insanların elementar demokratik və insan haqlarına riayət etmir.

- Necə düşünürsünüz, gedişinizdən sonra Azərbaycanda nə dəyişib?

- Mənim 2006-cı ildə gedişimdən sonra Azərbaycanda situasiya pisləşib. İndi ölkədə daha çox siyasi məhbus, azad sözə və vətəndaş cəmiyyətinə qarşı daha ciddi repressiyalar var. Seçkilər isə əvvəlki kimi yəni azad və ədalətli deyil. Hakimiyyət ATƏT və digər beynəlxalq qurumlar tərəfindən səsəndirilən tənqidi ciddi qəbul etmir, bu yaxınlarda isə ATƏT-in bürosunu bağlayıblar.

- Sizin Azərbaycan müxalifəti, hakimiyyəti ilə bağlı verdiyiniz son müsahibə ölkədə ciddi ajiotaj yaratdı. Məsələn, deputat Fəzail Ağamalı deyib ki, siz və Norveç səfirliyi zamanında müxalifətin hakimiyyətə gəlməsi üçün çalışmışsınız və bunun üçün ciddi vəsait xərcləmişsiniz.

- Norveç səfirliyinin Azərbaycan müxalifətini hakimiyyətə gəlməsi üçün maliyyələşdirməsi ilə bağlı ittihamlar əsassızdır. Bu, sadəcə, doğru deyil.

- Müxalifətdən söz düşmüşkən, sizin Azərbaycan müxalifəti barədə fikirlərinizi bildirmək istədim.

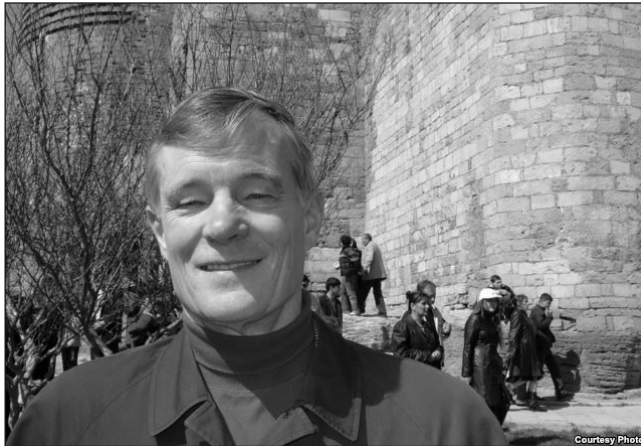
- Azərbaycan müxalifəti siyasi fəaliyyət üçün normal şərtlərdən məhrum olub. Bütün bunlara baxmayaraq, ölkədə demokratiya və öz siyasi görüşləri uğrunda mübarizə aparın insanlara böyük hörmətim var.

- Yaqın, məlumatınız var, son müsahibənizdə səsləndirdiyiniz "Azərbaycan müxalifəti da, iqtidarı da dəyişməlidir" sözləriniz uzun müddət cəmiyyətdə müzakirə olundu...

- Yanlış tərcümə və ya yan-

"Azərbaycan müxalifəti siyasi fəaliyyət üçün normal şərtlərdən məhrum olub"

"Hərdən sizin ölkə üçün darıxıram. Amma hər şeyin öz vaxtı var, həyatın bu dönməni keçib..."

lış anlaşılma baş vermişdi. Mən deməmişdim ki, müxalifət liderləri getməlidir. Amma onlara daha çox gənc insanın qoşulacağına ümidimi ifadə etmişdim.

- Necə düşünürsünüz, qarşıdan gələn seçkilərdə müxalifətin şansı nə qədərdir?

- Azad və ədalətli seçkilərdə müxalifətin şansını yüksək qiymətləndirirəm. Amma indi seçkilərin azad və ədalətli keçiriləcəyinə inanmağıma əsas yoxdur.

- Sosial şəbəkədəki dostlarınız görür ki, tez-tez balıq tutmağa, istirahətə, səyahətlərə çıxırsınız. Azərbaycanda keçirdiyiniz günlərdən, aktiv həyatınızdan ötrü darıxırmırsınız?

- Tez-tez Azərbaycanda keçirdiyim günləri və azərbaycanlı dostlarımla xatırlayıram. Azər-

bir qismi ya türmədədir, ya da türmə həyatı yaşayıb, sonra azadlığa çıxıb. Onlarla əlaqə saxlayırsınız, maraqlanırsınız?

- Hazırda türmədə yatan dostlarıma görə çox narahatam. Tanıdığım bir çox azərbaycanlılarla isə hələ də əlaqə saxlayıram.

- Necə düşünürsünüz, demokratik ölkələrin səfirlikləri bulduqları ölkədə demokratiyanın inkişafına necə kömək etməlidirlər? Məsələn, sizin zamanınızda Norveç səfirliyi bu məsələdə çox aktiv idi. Hazırkı səfir, onların dediyiniz məsələlərdə aktivliyi barədə nə düşünürsünüz?

- Mən heç vaxt digər ölkələrin səfirliyi barədə fikir bildirmirəm.

- Yaqın, xəbəriniz var, RATİ sədri Emin Hüseyinov İsveçrə

"Arif Məmmədovla kontaktdayam"; "...Bu ittihamlar əsassızdır..."

ma onu şəxsən tanıyıram və çox şadam ki, o, indi azadlıqdadır.

- "Monitor" jurnalının mərhum baş redaktoru Elmar Hüseyinovun həyat yoldaşı Ruşaniyyə Hüseyinova da sizinlə eyni şəhərdə - Oslodadır. Onu görə bilirsinizmi, durumundan məlumatınız varmı?

- Mən 2006-2011-ci illərdə Litvada səfir olmuşam. O illərdə zaman-zaman onunla telefonla danışmışam. Norveçə qayıdışından sonra isə onunla görüşməmişəm.

- Cənab Gil, Norveçdə siyasi mühacirlərin sayı digər Avropa ölkələri ilə müqayisədə azlıq təşkil edir. Necə düşünürsünüz, bu, nəylə bağlıdır?

- Mən Azərbaycandan olan siyasi mühacirlərin Norveç və digər ölkələrdəki statistikası ilə bağlı dəqiq məlumata malik deyiləm. Amma Azərbaycandan tərək etmək məcburiyyətində qalmış və hazırda Norveçdə yaşayan bir çox ləyaqətli azərbaycanlı ilə şəxsən tanışam.

- Qısa müddət bundan öncə səfir Arif Məmmədovun Norveçdə yardım istədiyi ilə bağlı məlumat yayıldı. Daha doğrusu, siz facebook profilinizdə onun sizə göndərdiyi qısa məktubu paylaşmışsınız. Həmin məktubda isə bildirdirdi ki, diplomat iyunun 29-dan iyulun 10-dək Norveçdə olacaq. O, sizinlə görüşmək, eyni zamanda Avropa mediasının dəstəyini istəyirdi. Amma daha sonra Arif Məmmədov bu statusunuz barədə "Fake. Onun statusu da, cavab da fake-dir" deyə cavab verdi.

- Arif Məmmədov, yaqın ki, məni təcrübəyə malikdir. Ona görə də "güvən, amma yoxla" prinsipi ilə bu açıqlamanı verib. Hazırda isə heç bir anlaşılmazlıq yoxdur. Mən Arif Məmmədovla kontaktdayam.

- Bərimizdəki məlumatlardan biri odur ki, Azərbaycan barədə mühazirələrlə çıxış edirsiniz. Maraqlıdır, harada belə mühazirələrə tələbat var? Və mühazirələrinizdə nədən danışarsınız, onun əsas tonu nədən ibarət olur?

- Mən heç bir yerdə mütəzəm mühazirə ilə çıxış etmirəm. Hərdən müxtəlif qurumlar məndən Azərbaycan barədə məruzələrlə çıxış etməyi xahiş edirlər. Həmin vaxt isə çalışıram ki, obyektiv və gerçəkçi olum və Azərbaycanda baş verənlərlə bağlı düzgün izahat verim. Ton isə hər zaman Azərbaycan xalqına qarşı hörmət olub, bu xalq azad, ədalətli cəmiyyətdə yaşamağa layıqdır.

□ Sevinc TELMANQIZI

Qara geyimlilərin təqdimatındakı İslam

Kənan RÖVŞƏNOĞLU

İŞİD-in cümə günü 3 qitədə verdiyi terror mesajının anlamı haqda qeydlər

Cümə günü İŞİD 3 qitədə terror həyata keçirdi. Nəticələr dəhşətli idi, ümumilikdə yüzdən artıq insan öldü və yüzlərlə insan xəsarət aldı. Ancaq bu terrorun həm də mesajları vardı. İlk terror aktı körfəz ərəb ölkəsi Küveytdə baş verdi. Ölkənin eyni adlı paytaxtında cümə namazı zamanı intiharçı bombaçı məscidə daxil olaraq partlayış törətdi. Nəticədə 27 nəfər həlak oldu, 230 nəfər isə yaralandı.

İkinci hücum Afrika qitəsində Tunisdə baş verdi. Aralıq dənizi sahilində yerləşən Susa şəhərində turistlərin istirahət etdiyi otelin çimərliyinə daxil olan Seyfəddin Yaqubi adlı terrorçu 40 nəfəri öldürdü, 36 nəfəri isə yaralandı.

3-cü terror aktı Avropada - Fransada baş verdi. Lion şəhərində qaz emalı zavodun hücum edən terrorçular bir nəfəri öldürdülər (başını kəsərək), 2 nəfər isə yaralandılar.

Bu terror aktları İŞİD-in İraq və Suriyada ciddi güc itkisi yaşadığı bir zamanda baş verdi. Bundan bir gün əvvəl isə qruplaşma özünün "Qafqaz əmirliyi"ni yaratdığını bəyan edib. Ancaq 26 iyun cümə günü 3 qitədə törədilən qanlı terror aktı həm də mesaj mahiyyətlidir. Bu mesajlar isə xeyli dərəcədə vahiməli və amansızdır.

Birinci hadisə körfəzin ən sakit ölkəsində - Küveytdə baş verir. O ölkədə ki, orda "ərəb baharı" başlayandan bu yana heç bir ciddi çalxalanma, qarşıdurma olmayıb. İŞİD Küveytdə çoxluq olan şiə əhalisini (hakim qüvvələr sünni məzhəbinin tərəfdarlarıdır) hədəfə almaqla ölkədə məzhəbi gərginliyi artırmaqla yanaşı, ən sakit ölkəyə nüfuz etdiyini, yeni özü üçün qapalı qapı olmadığı göstərir. Üstəlik terrorun Ramazan ayında və cümə namazı zamanı məscidə baş verməsi, yeni müharibədə heç bir müqəddəs dəyər olmadığı, hər kəsin hədəf olabileceyi aydın olur.

İkinci terror aktının Şimali Afrikada, "ərəb baharının" başlanğıc ölkəsi və inqilabın bəhrə verdiyi Tunisdə baş verməsi artıq bu ölkənin də əmin-aman olmadığını deyir. Yeri gəlmişkən, bir neçə ay əvvəl Tunisin paytaxtında muzeyə hücum nəticəsində 20-dən çox turist öldürülmüşdü. Cümə günü həyata keçirilən hücumda da öldürülənlərin demək olar ki, hamısı turistlərdir. Tunisin turizm ölkəsi olduğunu nəzərə alanda bu hücumun hədəfi aydın olur.

Və nəhayət, İŞİD-in cümə günü terror silsiləsi Fransada yekunlaşır. Sanki terror təşkilatı göstərməyə çalışır ki, gücü bütün dünya ilə savaşağa yetir. Suriyada onu məğlub edə bilərələr, ancaq o, göstərməyə çalışır ki, əli çox uzundur, hətta Fransaya, Tunis çimərliklərinə çatır. İŞİD dünyanı yeni savaşa hədələyir. Yeri gəlmişkən, Tunisdə öldürülən 40 turistin çoxu Britaniya vətəndaşlarıdır. O cümlədən Almaniya, Belçika, Fransa və İrlandiya vətəndaşları da öldürülüb.

Qara bayraqlı İŞİD İslamın qara üzüdür. Meydana çıxdığı gündən qəddar metodları ilə dünyanı heyrətləndirməkdə davam edən bu qruplaşma dünyanın "İslam" deyə tanıdıqlarının əksini sübut etməyə çalışır. Artıq İslam deyəndə Həzrət Məhəmmədin (s.ə.s), İmam Əlinin (ə) ədalətə, rəhmətə çağıran hədisləri, Mövlanənin həqiqi ilahi eşqi, tolerantlığı, Bektaş Vəli, Əhməd Yəsəvi və digər şəxsiyyətləri ruha qida esərləri ilə yanaşı (artıq onlardan əvvəl) İŞİD və qara bayraqlar gəlir. Hansı ki, artıq onun şəxsiyyətində müsəlmanlar üçün məscid - Allahın evi əmin-amanlıq yeri deyil, istirahət edən qadın, uşaq amanda deyil. O, öz qəddar metodunu ortaya qoyub və bütün dünyaya amansız savaş açılıb.

Yeri gəlmişkən, ötən həftə əl-Ərəbiyyə telekanalı İŞİD-in yeni qanunlar hazırladığını, həmin qanunlarda 9 yaşda qızla evlənməyə, habelə yetkinlik yaşına çatmamış qızları kənz və cariyyə kimi saxlamağa icazə verildiyini qeyd edib. Mənim diqqətimi İŞİD-in məhz bu cür İslam alimləri tərəfindən mübahisəli sayılan məsələləri rəlləşdirməsi, mübahisəli mövzuları tətbiq etməsidir. Bununla da əslində İslamın mənfəi tərəfdən təqdimatı baş verir. Amansız edamlar, diri-diri insan yandırmaq, məscidə hücum edib ibadət əhlini qətlə yetirmək İslamı gözəndən salmağa xidmət edir. İŞİD sanki bunu etməyə çalışır.

"Oliqarxgeyt işi" Azərbaycan banklarında qanunsuzluq mühitinin hökm sürdüyünü ortaya çıxarıb. Belə ki, uzun illər aidiyyəti qurumlar banklarda qeydiyyatda alınmayan sərmayələrin dövr etməsinə və "çirkli" pulların yuyulmasına gərməzdən gəliblər.

"Parabank"da "Kia Motors-Az" MMC-nin hesablarında yer almayan vəsaitlərinin saxlanıldığı haqda ötən saylarımızdan birində yazmışdıq. MMC-dən bankda saxlanılan vəsaitlərin qanuni olması haqda məlumat yayılmışdı.

Redaksiyamıza Sumqayıt şəhər sakini Vəzihə Cəbrayilovanın prezidentə müraciəti daxil olub.

V.Cəbrayilova bildirir ki, nəvəsi Ülvi Kazımov 2010-cu ilin sentyabrından 2012-ci ilin oktyabrınadək "Parabank" ASC-nin "Nəsimi" filialında xəzinədar vəzifəsində işləyib. Filialda işə başladığı gündən filialın xəzinəsinin bunkerində banka məxsus qanuni pul vəsaitləri ilə yanaşı "Kia Motors-Az" MMC-yə məxsus heç bir yerdə rəsmi qeydə alınmayan, bankın mühasibat uçotuna daxil edilməyən, dövlətdən gizlədilmiş 35-40 milyon manat gizli yolla saxlanılıb.

V.Cəbrayilova qeyd edir ki, "Kia Motors Az"-in rəhbərliyi nəvəsinə xərdarlıq edib ki, bankın xəzinəsinin bunkerində 35-40 milyon manat gizli, heç yerdə qeydiyyatdan keçməyən pul saxlanılmasını heç kim bilməməlidir. "MMC-nin faktiki rəhbəri Səxavət Səfərovun etibarlı şəxsi Fərhad Abbasov bankın xəzinəsinin bunkerinə daxil olaraq "Kia Motors-Az" MMC-yə məxsus gizli pullardan ona lazım olan məbləği götürərək gizli vəsaitin üzərində sərəncam vermişdir. Bunkerə gizlədilmiş çirkli pulların rəsmi uçotu aparılmayıb. Vaxtaşırı "Parabank" ASC-nin baş ofisindən "Nəsimi" filialına gələn audit yoxlamaları dəfələrlə bankın xəzinəsinin bunkerində böyük qutulara yığılan pulları aşkar etsələr də, bu barədə heç bir tədbir görməyiblər, Mərkəzi Banka məlumat verməyiblər", deyərək müraciət müəllifi yazır.

V.Cəbrayilovanın fikrincə, "Parabank" ASC-nin rəhbərliyi tərəfindən dövlətdən gizlədilmiş çirkli pulların realizə edilməsində "Kia Motors Az" MMC-nin faktiki rəhbəri Səxavət Səfərov və onun oğulları nəvəmi hədələyə-

"Parabank"dakı intihar və həbslə bağlı sensasion məktub

Vəzihə Cəbrayilova: "Əsl günahkarların əvəzinə nəvəmi tutublar"

MMC-nin birbaşa rolu olub.

Nəvəsinin həbsinə gəlincə isə V.Cəbrayilova yazır ki, F.Abbasovun intihar bankda qara pulların dövrüyəsini ortaya çıxarıb. Əsl günahkarların əvəzinə isə nəvəsi tutulub:

"2012-ci ilin yayında "Kia Motors-Az"-in faktiki rəhbəri Səxavət Səfərovun etibarlı şəxsi Fərhad Abbasovla arasında ciddi problemlər yaşanıb. 30-40 milyon qeydiyyata olmayan puldan 1 milyona yaxını Fərhad Abbasov Səxavət Səfərovun xəbəri olmadan bankın xəzinəsinin bunkerindən götürərək xərcləyib. Bu barədə ölümündən qabaq Fərhad Abbasov şəxsən nəvəm Ülvi Kazımova bildirib. 2012-ci ilin yayında Fərhad Abbasovun bankın "Nəsimi" filialında ölməsi barədə xəbər yayılıb. Həmin vaxt nəvəm Azərbaycanında olmayıb. Nəvəm gələndən sonra bizə məlum oldu ki, Fərhad Abbasov "Nəsimi" filialının binasının daxilində otaqların birində özünü 8 dəfə bıçaq xəsarəti yetirməklə özünü öldürüb. Ölümündən bir neçə müddət əvvəl o, nəvəmə deyib ki, "Kia Motors-Az" MMC-nin faktiki rəhbəri Səxavət Səfərov və onun oğulları nəvəmi hədələyə-

onun oğulları onu öldürməklə hədələyir, 1 milyon pulu haradan olursa-olsun, tapıb yerinə qoymağı tələb edir, pulu tapmasa, onun öldürülməsini sifariş edəcəkləri barədə hədələr ediblər. Səfərovlar mütemadi şəkildə onun layiqətini alçaldılar. Fərhad Abbasov nəvəmə deyib ki, Səxavət Səfərovun və onun uşaqlarının əlindən qurtarmaq üçün özünü öldürmək istəyir..."

Bununla belə, V.Cəbrayilova F.Abbasovun özünə qəsd etməsinə şübhə ilə yanaşdıqlarını da yazır: "Şəxsin özü-özünə 8 dəfə bıçaq xəsarəti yetirməklə öldürməsi qeyri-mümkündür. Bu məsələ hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən ciddi araşdırılmalıdır. Fərhad Abbasovun ölümündən sonra Səxavət Səfərov və onun oğulları bankın filialının xəzinəsinin bunkerində qanunsuz saxlanılan 35-40 milyon manat çirkli pullardan 1 milyon manatın əksik olması ilə bağlı nəvəmdən həmin pulu tələb etməyə başlayıblar. Həmin vaxt nəvəm bu haqda bizə məlumat verməyib. Sonradan məlum oldu ki, Səfərov və onun oğulları nəvəmi hədələyə-

rək barmağını kəsməyini tələb ediblər. Deyiblər ki, onu da Fərhad Abbasovun taleyi gözləyir. Nəvəm Səfərovdan ehtiyat edərək qaradaşı ilə birlikdə bir neçə əmlak satın ona 130 min manat pul ödəyiblər..."

Şikayətçi F.Abbasovun özünü öldürmə həddinə çətdirmə faktı ilə bağlı başlanmış cinayət işinin xitam edilməsinin əsassız olduğu qənaətinədir: "Fərhad Abbasovun ölümündə birbaşa günahkar Səxavət Səfərov və onun oğullarıdır. Nəvəm Ülvi Kazımovun mənə əminliklə bildirdiyi məlumata görə, Fərhad Abbasov şəxsən ona bildirib ki, Səxavət Səfərov və onun oğulları onu öldürməklə hədələyir və deyir ki, "get özü-özünü öldür, canını qurtar!"

V.Cəbrayilova nəvəsinin həbs şəraitində haqda da məlumat verir: "2015-ci ilin mayında Ülvi Kazımov Bakı Prokurorluğuna çağırılıb, şahid qismində dindirilərək "Parabank" ASC-nin "Nəsimi" filialında xəzinədar işlədiyi müddətdə guya "Kia Motors-Az" MMC-nin avtomobil satışından əldə olunan filialın xəzinəsində saxlanılan 689 min 132 manatı filialın baş mühasibi Səvinc Mədətova ilə birlikdə mənimsədiyini boynuna götürməyə məcbur edilib. O, mənimsəmə cinayəti ilə qanunsuz həbs edilib".

V.Cəbrayilova dövlət əhəmiyyətli hesab etdiyi bu məsələnin ölkə başçısı tərəfindən xüsusi nəzarətə götürülməsini, cinayət işinin istintaq araşdırmasının Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinə tapşırılmasını məqsəduyğun hesab edir.

□ E.HÜSEYNOV

P.S. Qarşı tərəfin də mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Xətəidə yanan binanın təmiri ilə bağlı şok faktlar

Xətəidə yanan bina təmir edilərkən, sakinlərin istifadəsinə verilib. Artıq binanın fasadında və mənzillərdə təmir işləri yekunlaşıb, son tamamlanma işləri gedir. Sakinləri bəziləri evlərinə köçüb, bir qismi isə təmirin yekunlaşmasını gözləyir.

Musavat.com-un müxbiri belə bir məqamda yanan binaya baş çəkərək, evlərin təmiri ilə maraqlanıb və sakinlərin aparılan işlərə münasibətini öyrənməyə çalışıb.

Beləliklə, binada ilk qarşılaşdığımız yanıq qoxulu, hissən qaralmış dəhlizlər oldu. Dəhlizlər təmir olunmadığından yanğı-

nın izləri hələ də qalmaqdadır. Müvafiq qurumlar dəhlizlərin təmirinə söz versələr də, yaşayışın bərpa olunmasına baxma-

yaq, hələ bu vədə əməl etməyiblər.

Mənzillər isə təmirdən sonra yaşanacaq hala gəlsə də,

zərərçəkən sakinlər görülən işlərdən bir o qədər də məmnun deyillər. Bəzi sakinlər evlərinin təmiri üçün lazım olan tikinti materiallarını özlərinin aldığı dedilər, bəziləri isə kompensasiyanın azlığından şikayətləndilər.

Sakinlər deyir ki, evlər təmir edilərkən ən ucuz və keyfiyyətsiz materiallardan istifadə olunub. Bu səbəbdən də məcbur olub, özləri əlavə xərc çəkərək, materialları daha keyfiyyətli ilə əvəz ediblər. Onlar binanın fasadının da keyfiyyətsiz şəkildə boyandığını və artıq boyanın qopmağa başladığını deyirlər.

Qeyd edək ki, yanğın zamanı evləri yanmayan, lakin üstüdə və su şırnağından zərər çəkən ailələrə heç bir kompensasiya ödənilməyib. Evi yanan ailələrə isə 15 min manat kompensasiya verilib. Ancaq zərərçəkənlər bu məbləğin dəymiş ziyanı qarşılamadığını bildirirlər. Onlar bildirirlər ki, bu vəsaitlə evdəki əşyaları ala bilsələr də, yanan qızıl-zinət əşyalarının və pulların dəyəri ödənilməyib.

□ Məğrur SALMANOV

Azərbaycan hakimiyyəti Avropa Şurasından çıxmaq məsələsini gündəmə gətirib. İyunun 23-də Avropa Şurası Parlament Assambleyasının (AŞPA) yay sessiyası çərçivəsində qəbul edilmiş "Azərbaycanda demokratik təsisatların fəaliyyəti" adlı qətnamə rəsmi Bakının sərətirinə səbəb olub.

Bu barədə Azərbaycan XİN-in bəyanatında AŞ-nin Azərbaycana qarşı qərəzli münasibət bəslədiyini qeyd olunur. Həmçinin Bakının qurumdan çıxmağı qeyd olunur. Sitat: "Azərbaycan XİN hesab edir ki, qərəzli münasibət və ikili standartların nümayişi Bakını Avropa Şurasında və onun Parlament Assambleyasında iştirakın nə dərəcədə vacib olub-olmaması haqda düşünməyə sövq edir".

Oxşar açıqlama Prezident Administrasiyası rəhbərinin müavini, Xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri Novruz Məmmədovdan gəlib. O, özünün Twitter səhifəsində AŞPA-nın beynəlxalq hüquqa məhəl qoymadığını yazıb: "Təəssüflərsən ki, Avropada bu siyasətin hara aparıldığını və nə ilə nəticələne biləcəyini hələ anlaya bilmirlər. Avropa Şurasının belə mövqeyi Azərbaycanın bu təşkilatda qalmasını sual altında qoyur".

Qeyd edək ki, AŞPA-nın 140 nəfər lehinə, 13 nəfər əleyhinə olmaqla qəbul edilən "Azərbaycanda demokratik institutların fəaliyyəti" ilə bağlı qətnaməsində Azərbaycanda insan haqlarının vəziyyətinin pisləşdiyini, son bir ildə ölkədə repressiyaların gücləndiyini, tanqidçi jurnalist və bloqerlərin, hüquq müdafiəçilərinin

"Azərbaycan Avropa Şurasından çıxmayacaq"

Qabil Hüseyinli: "Avropa siyasətçilərinin böyük qismi Azərbaycanla əməkdaşlıqda maraqlıdır..."

Qabil Hüseyinli

həbs olunduğu, vətəndaş cəmiyyətinə qarşı hücumlar, söz və ifadə azadlığının məhdudlaşdırıldığı, məhkəmələrin müstəqil olmadığı və sair məsələlər yer alır.

Ancaq buna qədər də Azərbaycan hakimiyyəti ilə Avropa

institurları arasında münasibətlər yaxşı deyildi. Uzun müddət Avropa qurumları ilə "dil tapan" Bakının son zamanlar AŞPA və Avropa Parlamentində ard-arda qəbul olunan qətnamələrə reaksiyası kəskinidir. İndi isə hökumət açıq şəkildə bu qurumdan çıxmağı biləcəyinə işarə edir. Azərbaycanın Avropa Şurasından çıxması mümkündürmü? Bu halda Azərbaycana hansı təsirlər ola bilər?

Politoloq Qabil Hüseyinli hakimiyyətin Avropa Şurasından çıxacağına inanmır. Onun sözlərinə görə, bu, sadəcə, qorxutma xarakterli bəyanatlardır: "Bu cür bəyanatlar Avropa Şurasını bir qədər qorxutmaq xarakteri daşıyır. Azərbaycanla qarşı ədalətsizliklərin

baş verməsinə baxmayaraq, Azərbaycan bu birliyi tərk etməyəcək. Azərbaycan bütün beynəlxalq öhdəliklərinə sadıqdır. Bu öhdəliklərdən doğan vəzifələri vicdanla yerinə yetirir, ancaq müəyyən hədsiz siyasiləşmiş qruplar və lobbiçilik fəaliyyəti ilə məşğul olan dairələr Azərbaycana qarşı münasibətdə qeyri-obyektivliyə yol verir, Azərbaycanın beynəlxalq qurumlarla münasibətlərini pisləşdirməyə çalışırlar. Am-

İran parlamenti nüvə qanunu qəbul etdi

Atom enerjisi mövzusu ölkə daxilində islahatçı və mühafizəkar qanad arasında gərginliyin səbəbinə çevrilir

İran və "Altılıq" ölkələri arasında yekun nüvə sazişinin imzalanması ilə bağlı son tarix iyunun 30-da bitir. Hələlik sazişin imzalanıb-imzalanmayacağı böllü olmasa da, İran parlamenti artıq yeni nüvə qanunu qəbul edib.

İyunun 22-də İran parlamenti (İslam Şura Məclisi) İran Atom Haqlarını Qoruma Qanununu qəbul edib. 3 gün sonra isə qanun Konstitusiyayı Qoruma Şurası tərəfindən təsdiqlənib və bundan sonra sənəd qüvvəyə minib. Parlamentin böyük çoxluğu, yeni 213 deputat qanunu dəstəkləyib. Yalnız 10 nəfər əleyhinə çıxıb, 6 nəfər isə bitərəf qalıb.

Məlum olduğu kimi, bu qanun İranın nüvə siyasətini tənzimləyir. Bununla da əslində İslam Respublikası nüvə fəaliyyətlərini davam etdirəcəyini və geri çəkilməyəcəyini bəyan edir. Qanun layihəsində qeyd olunur ki, Milli mənafeyin qorunması və Nüvə Silahının Yayılması haqqında konvensiyaya çərçivəsində "Altılıq" ölkələri ilə olan müzakirələr yalnız aşağıdakı şərtlərə riayət ediləcəyi təqdirdə etibarlıdır: "1. Sanksiyaların hamısının aradan qaldırılması və bu məsələnin imzalanacaq anlaşmada gəlməsi və bu maddənin İranın öhdəliklərini yerinə gətirdiyi ilk gündən fəaliyyətdə olması; 2. Atom Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentlik mövcud anlaşmalara əsasən normal nəzarətlərini apara bilər, amma hərbi məkanlara, kəşfiyyat təşkilatlarına, faktlara və alimlərə nəzarət etmək haqları olmayacaq, bu sahədə Ali Milli Təhlükəsizlik Şurasının qərarları vazkeçilməzdir. 3. Atom, fiziki elmi, tədqiqatı və inkişafı istiqamətində tədqiqatlar üçün heç bir qadağa qoyulmayacaq və bu sahədə Ali Milli Təhlükəsizlik Şurasının qərarları vazkeçilməzdir.

Qeyd 1: Konstitusiyanın 77 və 125-ci maddələrinə əsasən, müzakirələr prosesinin necə irəlilədiyinə aid məlumat məclisə təqdim olunmalıdır.

Qeyd 2: Xarici işlər naziri 6 aydan bir anlaşmanın necə getməsi ilə bağlı parlamente mükəmməl hesabat verməlidir və məclisin Milli təhlükəsizlik komissiyası isə millət vəkllərini hər 6 aydan biri bu sahədə məlumatlandırılmalıdır.

Ancaq gözlənilmədiyi kimi, bu qanun İranda "mühafizəkarlar" və "islahatçı" hökumət arasında gərgin müzakirələrə və ittihamlara səbəb olub. Hazırkı hökumət qanunu tənqid edib və konstitusiyaya zidd olduğunu bəyan edib. Ancaq parlamentdə çoxluq təşkil edən mühafizəkar cəmiyyət sənədin parlamentdən keçməsinə və təsdiqlənməsinə nail olub. Mübahisələr parlamentdə qanunun müzakirələri zamanı da yaşanıb, ancaq parlamentdə çoxluğu əlində saxlayan mühafizəkarlar hökumətin müqavimətini qıraraq qanunun təsdiqlənməsinə nail olub.

Məlum olduğu kimi, İranda mühafizəkar qanad Həsən Ruhani hökumətinin Qərblə danışıqlara gedib nüvə sahəsində hüquqlarından imtina etməsinə qarşı çıxır. Təbii ki, mühafizəkarlar da İrana qarşı embarqoların ortadan qaldırılmasını istəyirlər, ancaq onlar bununla İranın mövqeyinin zəifləyəcəyini, eləcə də müsəlman dünyasında, həmçinin, anti-Qərb blokunda etibarını itirəcəyini iddia edirlər. İslahatçı Həsən Ruhani isə prezident seçkilərində məhz nüvə məsələsi ilə bağlı Qərblə yaranmış anlaşmazlığı aradan qaldıracağı, İrana qarşı embarqoları qaldıracağı vədini irəli sürüb. Artıq Həsən Ruhani seçki vədinin bir qismini reallaşdırma bilib, İrana qarşı sanksiyaların müəyyən qismi götürülüb, dondurulmuş pullar geri qaytarılıb. Lakin daha ciddi versiya bundan ibarətdir ki, əslində nüvə məsələsi ilə bağlı yaranmış gərginliyin alt qatında İran daxili siyasətindəki vəziyyət dayanır. Gələn ilin əvvəli bu ölkədə parlament seçkiləri keçiriləcək. Təbii ki, hər iki tərəf parlamentdə çoxluğu ələ keçirməyə çalışacaq. Nüvə məsələsi H.Ruhaninin və ümumilikdə islahatçıların mövqelərini möhkəmlətdiyi üçün qarşı tərəfin bu mövzuda əks arqumentlər gətirməsi anlaşılındır.

Hüquq müdafiəçiləri yeni həmməruzəçini tanıyırlar

Mirvari Qəhrəmanlı: "Kim olmasının heç bir önəmi yoxdur, ədalətli olsun..."

AŞ PA Azərbaycan üzrə yeni həmməruzəçi təyin edib. Qurumun 25 iyunda keçirilən toplantısında bu barədə qərar qəbul edilib. Yeni həmməruzəçi ispaniyalı parlamentar Aqustin Kondedir. O, bu vəzifədə digər ispaniyalı həmkarı Pedro Aqramuntu əvəzləyəcək və 5 il müddətinə həmməruzəçi səlahiyyətlərini icra edəcək.

Qeyd edək ki, Aqustin Konde də Pedro Aqramunt kimi AŞ PA-da Avropa Xalq Partiyası qrupunu təmsil edir və bu vəzifəyə qrup tərəfindən vahid namizəd kimi irəli sürülüb.

Hüquq müdafiəçilərinin yeni həmməruzəçi ilə bağlı mövqelərini öyrəndik. Məlum oldu ki, onların heç biri Aqustin Kondeni yaxından tanıyırlar.

Aqustin Konde

İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Novella Cəfəroğlu görüşdükdən sonra ispaniyalı həmməruzəçi ilə bağlı fikirlərinin olacağını qeyd etdi: "Yaxından tanıyırdım. Yəqin ki, görüşümüz olacaq. Ora gə-

dəndə, yaxud o bura gələndə, sözsüz ki, görüşlərimiz olacaq. Onun barəsində şəxsən mən eşitməmişəm".

İşçi Qrupunun digər üzvü Mirvari Qəhrəmanlı yeni həmməruzəçinin əvvəlki ilə eyni

partiyada təmsil olduğunu bildirdi: "Eyni partiyanın, ölkənin siyasətini həyata keçirən şəxsdir. Söhbət şəxsin özündən getmir, ədalətdən və ədalətli baxışdan gedir. Sonrakı beş ildə həmməruzəçi o olacaq. Bir məruzəçinin getməsində, digərinin gəlməsində heç bir fəvqəladə hal yoxdur. Hətta ən radikal olan bir insan da gəlsə, bir yenilik olmayacaq. Sadəcə, kimin olmasının heç bir önəmi yoxdur. Qeyd etdiyim kimi, ədalətli insan olmalı, hərtərəfli baxışının olması vacibdir. Söhbət bu deqiçə AŞ PA ilə Azərbaycan arasında olan kəskin münasibətlərdən gedir. Ən əsası budur. Münasibətlərin belə olması narahatedicidir. Hüquq müdafiəçisi olaraq istərdim ki, real monitoring aparan, real vədlər verən bir insan olardı. Hələ ki bu insanla görüşməmişəm. Çıxışlarını da eşitməmişəm. Azərbaycanla necə işləyəcək, bunu gələcək göstərəcək. Çox təəssüf ki, məruzəçilərin hazırladığı hesabatlarda Azərbaycanın ən ağır problemi olan ərazi bütövlüyümüz əks olunmur. Bu da sonda gördüyümüz fəsadlara gətirib çıxarır. Arzulayırdım ki, hörmətli məruzəçi ölkədəki aidiyyəti bütün sahələr üzrə hesabatlar hazırlasın".

□ **Cavanşir ABBASLI**

□ **KƏNAN**

Bu il Azərbaycandan yay tətili üçün xaricə üz tutanların sayı azalıb. Turizm agentliklərindən əldə etdiyimiz məlumata görə, keçən il müqayisədə bu yay müştərilər yarımbarı azdır. Səbəb qiymətlərin bahalıdır. Aydın ki, turizm agentlikləri xarici tərəfdaşları ilə dollarla hesablaşır. İlin əvvəlindən Azərbaycan manatının dollara nisbətində 34 faiz ucuzlaşması turistik paketlərin qiymətini də qaldırıb.

Son illər Azərbaycandan ən böyük turist axını Türkiyəyə olub. Aralıq və Egey dənizinin sahillərində onlarla otel Azərbaycandan olan turistlərə xidmət göstərib. Türkiyə mediası yazır ki, 2015-ci ildə Azərbaycanla bərabər Rusiya və Ukrayna turistlərinin sayında da kəskin azalma var. Səbəb həmin ölkələrdəki iqtisadi böhrandır. Bu durum Türkiyə turizm agentliklərini də yeni müştərilər axtarmaq məcburiyyətində qoyub.

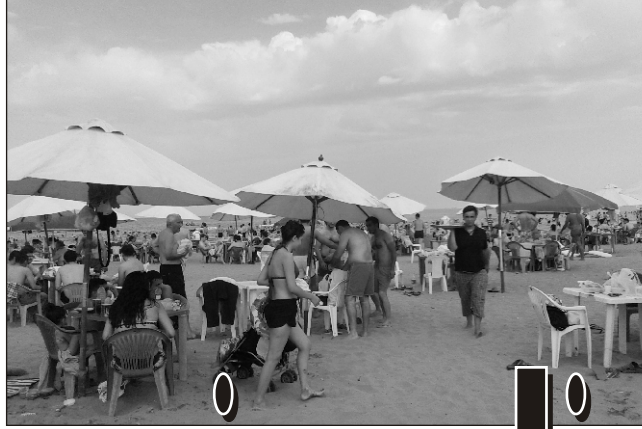
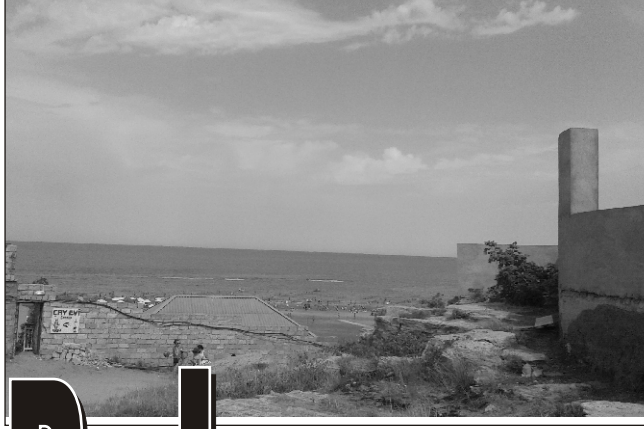
"Milliyet" qəzeti yazır ki, qərribə görünərsə də, son iki ildə Türkiyəyə İrandan gələn turist axını 2 dəfədən çox artıb. Klerikal ölkənin qaydalarından bezən Türkiyənin turistik kəndlərində yay tətillinin dadını çıxarırlar. Statistika onu da göstərir ki, iranlı turistlər heç də az pul xərcləmir. Onların seçdikləri otellərin 73 faizi beşulduzlu, 22 faizi dördulduzlu, qalan 5 faizi isə üçulduzlu. Lüks istirahət seçən İran vətəndaşları isə Türkiyə sahillərinin bahalı villalarını kirayələyir. Bu sahə üzrə ixtisaslaşan turizm agentlikləri müştəri qıtlığı çəkmədiklərini, iranlıların Türkiyə turizminə az qala sərvət xərclədiyini deyir.

2015-ci ilin rəqəmləri göstərir ki, Türkiyəyə gələn turist axınına görə lider Almaniyaadır. Almaniya vətəndaşları artıq bu sahədə Rusiyalı illərlə davam edən birincilikdən salıblar. 2015-ci ilin əvvəlindən Türkiyəyə Almaniyadan 9 milyon turist gəlib. Göründüyü kimi, AzTV-nin "Almaniya iqtisadi böhranın mənşəsində", "almanlar acından ölür" tipli bəlağətləri realıqda təsdiq olunmur. Ac, maddi sıxıntı içində olan insanın qiymətləri "ceyran belində" olan turizm bölgələrində nə işi?

Ancaq Almaniyanın məsələ, ZDF kanalı Azərbaycandan olan turistlərinin sayının azalması ilə bağlı reportaj hazırlasa, xeyli fakt təqdim edə bilər. Manatın qəfil devalvasiyası, AZAL-ın monopoliyası və izahı olmayan yüksək qiymətlər və bu sıradan olan məsələlər reportajın faktoloji hissəsini tam dolğunlaşdırır.

Ax, Batumi...

Azərbaycanın turizm agentliklərindən onu da öyrəndik ki, son illərin tendensiyası bu il də təkrarlanır - Azərbaycandan vətəndaşlarının bir hissəsi Türkiyəyə və Gürcüstana gedir. Səbəb qiymətlərin ucuzluğu. Azərbaycandan fərqli olaraq Gürcüstan Türkiyənin bir neçə hava yolu şirkətinə hava məkanı verib. İstanbul, İz-

Bakının yay çimərliyi:

köhnə hamam, köhnə tas

Bilgəhdəki "Aydəmirin kafesi"ndə bir gün; turistlərin sayı azalıb: həm ölkəyə gələnlərin, həm xaricə gedənlərin...

mir, Muğla, Antalya hava limanlarına uçmaq Tiflisdən Bakı ilə müqayisədə 40 faiz ucuzdur. Bu məbləğ istirahətə ailəlikcə gedənlərə yaxşı qənaət imkanı qazandırır.

Gürcüstan turları isə keçən ilki kimi əlçatandır. Gürcüstanda da milli valyuta ucuzlaşıb, ancaq bu ölkənin turizm bölgələrində kəskin qiymət artımına səbəb olmayıb. Turagentlər deyir ki, yay turizmi Gürcüstan büdcəsinin əsas qaynaqlarından sayılır. Ona görə də ölkədə qiymətlərin kəskin artmaması, əksinə müəyyən kampaniyalar daxilində ölkəyə daha çox turistin cəlb edilməsi hökumətin prioritetləri sırasındadır. Güclü dövlət nəzarəti hər hansı monopoliyaya, süni qiymət artımı imkan vermir. Nəticədə Azərbaycandakı kimi monopolistlər deyil, dövlət və vətəndaş qazandır. Məsələn, bu il Qara dənizin Batumi sahillərində 2 nəfərin 1 həftəlik istirahəti ehtiva edən qiymət təxminən 500 manatdır. Azərbaycanda həmin qiymətə eyni keyfiyyətdə istirahət ən azı 3 dəfə bahadır.

Bakı çimərliyi: bu daş qəbli məmurları neylərdin ilahi?

İqtisadi böhran Azərbaycandan vətəndaşlarının ayağını xaricdən kəsdiyi üçün tətillə çıxanların bir hissəsi yerli turizm bölgələrinə üz tutur. Ancaq burada da keyfiyyətli istirahət son

dərəcə bahalıdır. Paradoks həm də oradadır ki, Azərbaycanda, paytaxt Bakıda Xəzərin ən gözəl sahilləri olmasına baxmayaraq, insanlar dəniz turizmindən yetərincə yararlanırlar. Səbəb sahilin hasarlanmasıdır.

Bu haqda illərdir deyilir, yazılır, ancaq durum yaxşılaşmaq əvəzinə daha da pisləşir. Hər ötən il Bakının sahilboyu zolağında vətəndaşlara çatımlı olan 3-5 çimərliyin torpaqlarını məmur-ış adamları zəbt edir.

Hələlik zəbt olunmayan çimərliklərdən biri Bilgəhdəki Kardioloji sanatoriyanın ərazisindəki çimərlikdir. İnsafən, çimərliyin üstünlükləri az deyil. Başqa çimərliklərə baxanda kontingent normaldır - bura çoxları ailəvi istirahətə gəlir. Ona görə də gənclərin təxminən "sən bizim masaya çöp baxdın" tipli sözlərlə başlayan davaları-

na burda rast gəlinir. Üstəlik, FHN-in Sularda Xilasətmə Xidmətinin əməkdaşları çimərliyi çox ciddi qoruyur. Səhər saat 7-dən axşam saat 20-yə qədər qurudan və sudan çimərlik tam mühafizədədir. Sərxoşlar dənizə buraxılmır, valideynsiz uşaqların "uzağa getməsi"ni imkan verilmir. Çimərlikdə həkim məntəqəsi var, ehtiyacı olana ilkin tibbi yardım göstərmək, yaxınlıqdakı xəstəxanaya çatdırmaq mümkündür.

Tərifli dedik, bir az da kəm-kəsirlərdən danışaq. Bu çimərliyin ən böyük çatışmazlığı yol problemdir. Bilgəh qayalığının sərt enişinin dənizə açılan hissəsində yerləşən çimərliyə iki yol var - biri Kardioloji sanatoriyanın həyətinəki pilləkənlərdən, sanatoriya ərazisinin qurtaracağındakı sərt enişdən. Hər iki yol bərabər gündədir. Bu pilləkənlərə son 50 ildə usta eli

birçə kran da yoxdur. Təmiz suya ən yaxşı halda sanatoriyanın həyətinə qovuşmaq mümkündür.

Bilgəhdə Avropa Oyunlarına gələn əcnəbilər də gördük. Rusiya komandalarının idmançıları idilər. Azərbaycanlı bələdçiləri ilə gəlmişdilər. İsti onları əldən salmışdı, çətirli oturmaçaların sayı az olduğundan məcburən açıq havada oturmuşdular. Aydəmir hər dəfə

söz verirdi ki, çətirli masa boşalan kimi onların yerini dəyişəcək. Vəd, vəd olaraq qaldı. Azərbaycan, deyəsən, elə hər mənada vədlərin yerinə yetirilmədiyi ölkədir.

Bilgəh çimərliyinə bələdçilərin demək olar hamısı Aydəmiri tanıyır. Aydəmir illərdir buradakı kafedə işləyir. Öz dili ilə desək, çimərlikdə "stol-stul" işinə baxır. "Stol-stul"a saat məhdudiyyəti yoxdur - 1 saat da, 5 saat da otursan 10 manatdır. Aydəmirin ən sevmədiyi söz 10 manatlı uzadan müştərinin "kassanın çekini götürsən" tələbidir. Tökülmüş dişlərinin arasından çıxan fitli səsi ilə bir-iki bəhanə deyib ortadan yox olacaq. Yalnız çox direniş göstərən ondan çek ala bilər. "Stolpulu" tək müştərilərlə kafe işçiləri arasında mübahisə yaratmır, kafe işçiləri də ödəniş məsələsinə görə bir-biri ilə atışır.

Çimərlikdə olduğumuz 4 saatda Aydəmir və kafenin administratoru bir neçə dəfə "o stolon pulunu aldın, amma vermədin", "verdin, atam qəbri, verdim" mübahisəsi elədilər. Leqal ödəniş olmayan kafe sözlü əsl mənasında "oğrudan oğruya halaldır" prinsipi ilə işləyir. "Yuxarı"lara bağlı hansı kafedə, çimərlikdə belə deyil ki?..

Aydəmirin stolları da özü kimi "qocalıb". Burada sağlam masa tapmaq, 5 metr dərinlikdə ağ balıq ovlamaq kimi mümkündür.

Plastmas stulların restavrasiyası üçün tapılan yöntem indiyə qədər niyə ödülsüz qalıb, bunun anlamaq çətindir. Tamamilə sinan stullar üçün kağızları bir-birinə tükən "skrepka" formasında qarmaqlar düzəldilib. Bilgəh getsəz, Aydəmirin kafesinə baş çək-səz, oturanda ehtiyatlı olun, dənizə baxıb yayxanarsız, "skrepka" ciyerinizi deşər.

Yayınız mübarək!

□ **Aygün MURADXANLI**

Yayın birinci ayını artıq geridə qoymuşuq. İstirahət planı quranlar qurub, bir çoxları bunun üçün avqust ayını gözləyir, iyulu gözaltılayanlar da var. Hər kəsin arzusu isə ideal, qüsursuz, məsrəfsiz tətildir. Azərbaycan kimi ölkədə bunun üçün insanlara maksimum az şans verilib. Amma bununla belə arzu edilən tətillər üçün mütəxəssislərin maraqlı məsləhətləri var. Onları gözədən keçirmək olar.

vuzdan dərhal sonra duş qacılmazdır. Bu halda virusların bədəninizdə kök salmasının qarşısını nisbətən ala bilərsiniz.

Dəri yanıqlarının qarşısını almaq üçün səli saatlarda gün altında olmaq lazımdır. Məsləhət görülür ki, tətillin ilk günlərində Günəş vannası daha az qəbul edilsin. Dəri birdən-birə öyrəşməyi Günəş şüasının altında yana və bütün tətillər boyu insana əziyyət verə bilər. Yaş çimərlik paltarında günəşlənmək də ziyan imiş. Dermatoloqlar bildirir ki, bu,

nin qarşısını almaq üçün çox miqdarda maye qəbul etmək önəmlidir. Hər gün ən az 2-2,5 litr (10-12 stəkan) su içilməlidir. Bundan başqa məşq edildiyində daha çox su içməyə diqqət yetirmək lazımdır. Maye qəbulu zamanı suyla yanaşı süd, ayran, qazlı su, limonad, soyuq bitki çayları, şəkərsiz kompotlar və təzə sıxılmış meyvə şirəsi kimi içkilər də doğru seçimlərdir.

Zəhərlənməyə qarşı və gigiyena tədbirləri...

Keçək əsas məsələyə, yeni qidalanmaya. Tətillərində insanlar daha çox yeməyə fikir verir. Xüsusən də söhbət açıq bufeti olan istirahət mərkəzlərindən gədirsə, insanlar limitsiz yemək-içməyi görəndə "stop" deyə bilmirlər. Bəs mədə fəsadı yaşamamaq üçün nə etməli? Mütəxəssislər məsləhət görür ki, gündə 3 dəfə və 3 ara pay qida qəbul etmək lazımdır. Bu zaman qan şəkəri normada qalır.

Yeterli və balanslı bəslənmə üçün gündəlik qidalanmada 4 əsas qida qrupundan istifadə edin - süd və süd məhsulları (süd, qatıq, ayran), ət-quru paxlalar-yumurta-pendir, çörək-taxıl (çörək, makaron, plov) və meyvə-tərəvəz qrupu.

Yayda mayonez, yağlı sous, yağlı qidalar və qızartmalardan uzaq olmaq məsləhət görülür. Yeməklərdə bitki yağlarının istifadə etmək, qızartma əvəzinə qaynadılmış yeməklərə üstünlük verilməsi də tövsiyə edilir.

Xüsusilə yay aylarında qida zəhərlənmələri artır. Ona görə də bu mövsümdə çöldə və açıqda satılan yeməklərdən uzaq olun. Tez xarab olan potensial riskli qidaları (ət, yumurta, süd, balıq və s.) soyuducudan nəzərdə tutulmuş qidaların alınması, bişirilməsi və saxlanma mərhələsində gigiyenaya diqqət yetirin.

Dondurma və meyvəli şirniyyatları seçin. Qızardılmış və xəmir şirniyyatları əvəzinə südlü, meyvəli şirniyyatları, dondurmanı seçin. Ancaq hər qidada olduğu kimi bunda da miqdarına diqqət yetirin. Qida istehlakında hər vaxt pay miqdarının vacib olduğunu deyirlər.

Piodermiya, çiban, korçiban, dolama kimi irinli dəri xəstəlikləri tez-tez baş verir. Bütün bunları və buna oxşar xəstəlikləri ətraf mühitdən zədələnmiş dərinin üstünə düşən irin törədici mikroblar əmələ gətirir.

Bədəne lazımsız maye normal şərtlərdə sidik, nəcis və tənəffüslə atılır. Yay aylarında maye və mineral itkisi-

□ **Sevinc TELMANQIZI**

İldə bir dəfə yox, dörd dəfə məzuniyyətə çıxmaq lazımmış...

Ümumən ondan başlayaq ki, psixoloqlar yaz ayları, xüsusən də mart ayının məzuniyyət üçün ən uyğun ay olduğunu düşünür. Qış boyu yığılmış yorğunluq yaz aylarında psixoloji nasazlıqlara gətirib çıxardır, yuxusuzluq və əsəbilik yaranır. Mütəxəssislər bu aylarda profilaktika məqsədi ilə məzuniyyətə çıxmağınızı məsləhət bilirlər. Amerika alimləri ilin dörd fəslində məzuniyyətə çıxmağı məsləhət bilirlər. Dyuk Universitetinin alimləri müəyyən ediblər ki, insan məzuniyyətdən o zaman zövq alır ki, məzuniyyət bir həftədən çox olmayaraq ilin hər bir fəslində mövcuddur. İlk günlər məzuniyyətdən xoşbəxt anlar daha çox olur, yeddinci gün bu emosiyalar kütləşməyə doğru gedir. Məhz buna görə amerikalı alimlər psixoloji rahatlığa görə ildə dörd dəfə mini məzuniyyəti məsləhət görürlər. Yay aylarında istirahət, misal üçün, oktyabr ayına nisbətən 40-50% daha baha başa gəlir. Bu səbəbdən yaxşı düşünün. Belə ki, sentyabr-oktyabr aylarında Türkiyədə, Yunanıstanda, İspaniyada hava hələ də isti, qiymətlər ucuz və insanlar az olur.

Məzuniyyəti uzatmanın ideal üsulu

İstirahət günlərinizi artırmaq istəyirsinizsə təqvimin önünüzə qoyun və məzuniyyətinizi planlaşdırın. Məzuniyyətə həmişə bazar ertəsi çıxın, bu zaman artıq siz şənbə gündən səyahətə çıxma bilərsiniz. Üstəlik bayram günləri məzuniyyətinizə düşürsə, avtomatik istirahət günləriniz uzanacaq. Məzuniyyət pulunun miqdarı hansı ayda məzuniyyətə çıxmanızdan asılıdır. Məzuniyyət pulu belə hesablanır: son 12 ayın maaşı toplanır 12-yə bölünür, daha sonra alınmış rəqəm 30,4-ə bölünür və məzuniyyət günlərinə vurulur. Həkimlər hesab edirlər

Yay istirahəti də bir elm imiş...

Orqanizmin tam istirahəti üçün 4 həftəlik məzuniyyət mütləqdir; yay tətlinə çıxmazdan öncə bu yazıya diqqət edin!..

ki, insan orqanizminin tam istirahəti üçün 4 həftəlik məzuniyyət mütləqdir. Dünyada ən uzun məzuniyyət sahibləri fransızlar, almanlar, ispanlar, danimarkalılar və braziliyalılardır. Ən qısa məzuniyyət günləri isə ABŞ-da (14 gün), Yaponiyada (11 gün), Cənubi Koreyadadır (10 gün).

Tətillərin qorxulu kabusu - yol qəzaları...

Hepimiz aleyiz.com saytının apardığı araşdırmaya görə, tətillər zamanı insanlar ilk növbədə yol qəzalarından əziyyət çəkir. Qəzadan sonra insanların panikaya düşməsi davranış pozğunluğu ilə nəticələnir ki, bu da ciddi, xoşagəlməz nəticələr verir. Məsələn, yol qəzasında yaralananların 50 faizinin xəstəxanaya çatdırılmadan dünyasını dəyişdiyi bildirilir. Şüurlu ilk yardım insan həyatını qurtarmağın yarısıdır. Şüuru yerində olmayan, insan orqanizmi barədə məlumatı olmayanların yaralılarına toxunmaması məsləhət görülür. Bu halda onlar "qaş düzəldikləri yerdə göz çıxarıla bilərlər". Məsələn, yaralının boynu, kürəyi çox bərk ağrıyarsa, onun iflic olma ehtimalı nəzərə alınmalı və odayalın üstünə yerləşdirilməlidir. Bundan başqa, hər iki tərəfinə çanta, qum tor-

bası kimi əşyalar qoyulmalıdır ki, silkələnməsin. Onu ən qısa müddət ərzində xəstəxanaya çatdırmaq lazımdır.

Xüsusən tətillərini ölkə xaricində, ya da dağ ərəzələrində keçirənlər idmana meyl edirlər. Tətillər zamanında tennisdən tutmuş, paraşütdən hoppanmağa qədər bir çox idman növlərini görən tətillər onları hamısını bir-bir sınaqdan keçirməyə çalışır. Amma il boyu idmanla məşğul olmamış şəxslərin birdən-birə bu qədər yüklənməsi ciddi təhlükədir. Orqanizm öyrəşməyi üçün yüklənmiş idman proqramı insanların ciddi sağlamlıq problemləri ilə üz-üzə qoyur.

Məsələn, yaş 40-ı keçmiş, siqaret çəkən, idman verdiyi olmayan kişilərin tennis oynamaq fəsadı ötürür. Onlar daha çox topuqlarının yaralanması ilə qarşılaşırlar. Siqaretdən istifadə edən, eləcə də spirtli içki içənlərdə əzələ yırtığı özünü daha çox göstərir.

Tətilə gedən adam təcili yardımdan da xəbərdar olmalıdır

Yay aylarında sahilə yaralanmalar və boğulmalar daha çox müşahidə olunur. Dənizin dayaz olduğu yerlərdə suya hoppanmaq olmaz. Bu, boyun və onurğa qırıqlarına, habelə iflic və ölümlərə səbəb ola bilər.

Dəniz və hovuzda qarşılaşdığınız boğulmalara çox sadə üsulla müdaxilə edib, yardımçı ola bilərsiniz. Boğulan şəxsi sahilə çıxardıqdan sonra onun mədəsində çoxlu maye olduğunu unutmaq olmaz. Bu səbəbdən onu yana çevirib, dilini də bayıra çıxarmaq lazımdır. Ondan dərhal sonra süni tənəffüslə yardım etmək məsləhət görülür. İlk iki müdaxilədən sonra xəstədən əl-qolunu hərəkət etdirib-etdirə bilməyi soruşulmalıdır. Ondan sonra onu dərhal xəstəxanaya aparmaq lazımdır.

Dəri yanıqları, uşaqlarda mədə-bağırsaqlar infeksiyaları, dəri infeksiyaları da tətillər zamanında arasında yer alır. Yayın qovurucu istilərindən can qurtarmaq istəyənlər daha çox hovuzu tərcih edirlər. Təmizliyinə xüsusi önəm verilməyən, gigiyena problemi olan hovuzlar tətillər üçün ciddi fəsadlar yaradır. Belə ki, bir çox dəri infeksiyaları, habelə qadınlarda ginekoloji problemlər məhz natəmiz hovuzlar ucubundan baş verir. Mütəxəssislər bu səbəbdən də hovuzda xüsusi rezin papaqla girməyi tövsiyə edirlər. Bəzi hallarda tətillər hovuzda xüsusi köynəklə də girirlər ki, bu, dəri allergiyası olan şəxsləri xlorlu suların qoruyur. Bundan başqa, ho-

Turistlər ölkəmizdən daha çox nələr alır?

Satışda məşəyi bilinməyən və "kitayski" suvenirler var; Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri: "Belə suvenirlərdən zəhərlənmə halları da ola bilər..."

Gün keçdikcə ölkəmizə gələn turistlərin sayı da artır. Gələnlərin çoxu paytaxtın gözəli və tarixi abidələri ilə zəngin olan İçərişəhərə mütləq baş çəkir və buranın gözəlliyi ilə yaxından tanış olurlar. Hər bir turist gəldiyi ölkədən ona bir xatirə qalmasını istəyir. Buna görə də onlar daha çox suvenirlərlə maraqlanırlar və ahlrlar.

Biz də hansı suvenirlərin satıldığını, xaricilərin daha çox nələri aldığını, ümumiyyətlə isə bu sahədəki vəziyyəti öyrənmək üçün bu tarixi məkana - İçərişəhərə üz tutduq. Burada müxtəlif suvenir, milli xalçalar, papaqlar, saxsı qablar və digər əşyalar satılırdı. Satıcılarla söhbətimiz zamanı öyrəndik ki, ölkəmizə gələn qonaqlar daha çox kiçik suvenirlər alırlar. Satışda olduqca maraqlı, milli adət ənənələrimizi, tariximizi əks etdirən suvenirlər vardı. Suvenirlər arasında Azərbaycana məxsus milli gəlinçiklər, çalğı alətləri, milli geyimlər, baş örtükləri, Qız Qalası'nın kiçik maketləri, balaca muğam triosunun kukulları, üzərində Bakının və İçərişəhərdəki tarixi binaların təsviri çəkilmiş qablar, fincanlar, təsbəhlər, breloklar üstünlük təşkil edirdi. Öyrəndik ki, qablar, fincanlar və bu kimi suvenirlər İçəri Şəhər Qorucu İdarəsi tərəfindən sifarişlə hazırlanır. Rəsm əsərləri, təsbəhlər və bəzi əl işləmələri sənətkarlar tərəfindən təqdim edilir. Ancaq onların içərisində əl suvenirləri var idi ki, onun ümumiyyətlə ya istehsal tarixi göstərilməmiş, ya da "made in China" yazılmışdı.

Azərbaycanın təsviri olan suvenirin Çində istehsal edilməsi insanda təəccüb yaratmaya bilməz. Elə bu cür suvenirlər satan Fərid adlı satıcı bu suvenirlərin sifariş əsasında Çində istehsal edildiyini təsdiqlədi: "Bu təsvirləri Çinə göndərirlər. Onlarda düzəldib geri qaytarırlar. Çində istehsal ediləndə daha ucuz başa gəlir. Amma elə şeylər də var ki, çinlilər onu etməyi bacarmırlar. Məsələn, milli musiqi alətlərimizin kiçik suvenirlərini onlar düzəldə bilmirlər. Onlar yalnızca boşqab, fincan üzərindəki Bakının təsvirini yaradırlar".

Söhbətimizin bu yerində bir neçə turist gəlib satılan suvenirlərlə maraqlandı. Ancaq bəyəndiyi suvenirin qiymətindən razı qalmadığı üçün kiçik bir təsbəhlə alaraq uzaqlaşdı. Qiymətlərə gəlincə, əl işi olan suvenirlər 8-100 manat arasında satılırdı. Əl işi olmayan digər suvenirlərin qiyməti isə 3 manatdan başlayırdı. Milli musiqi alətlərinin kiçik maketləri isə 5 manatdan başlayırdı. Milli gəlinçiklər isə 8 manatdan başlayaraq 20 manata kimi, şərflər 6 manatdan 15 manata kimi satılırdı. Ancaq ölçüsü kiçik olan və xaricdən gətirilən suvenirlərin qiyməti 2 manata idi.

Daha bir suvenir satıcısına yaxınlaşıb əcnəbilərin nələr aldığı ilə maraqlandı. Tərlan adlı satıcı turistlərin az olmasından gileyləndi: "Turistlər çox deyil. Bura gələnlər də bədxərclik etmir. Gəlib soruşur, maraqlanırlar, axırda da kiçik, ucuz bir bəzək əşyası və ya suvenir alıb gedirlər. Turistlərin diqqətini daha çox Məşədi İbadın təsvirləri olan fiqurlar cəlb edir. Bu fiqurların qiyməti də müxtəlifdir. Məsələn, palıd ağacından hazırlanmış bir fiquru 50 manata təklif edirik".

Müşahidələrimiz zamanı əcnəbi qonaqların xalçalara, milli musiqi alətlərinə və kələğayılarla da maraqlı olduğunu şahidi olduq. Bunların qiymətinə gəlincə isə qoz ağacından hazırlanan tar 250 manata, qrammofon 300 manata satılırdı. Şəki ipəyindən olan kələğayılardan qiyməti isə 50 manatdan başlayırdı. Hollandiyadan gəlmiş bir əcnəbi xanımın kələğayının doğrudan da ipəkdən hazırlandığını, orijinallığını yoxlamaq üçün etdiyi təbii diqqətini çəkdi. Xanım barmağında kiçik çubuğu çıxarıb kələğayının üzünü ortasından keçirdi. Bundan sonra aldı. Satıcı bildirdi ki, əgər kələğayı əsl ipəkdirsə, o üzünün ortasından sürüşüb keçəcək. Yox, orijinal deyilsə, üzükdə ilişib qalacaq.

Azərbaycanın müxtəlif yerlərinin təsviri olan və Çində isteh-

sal edilən suvenirlərin satışına gəlincə isə Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov bunu qanunun qadağan etmədiyini bildirdi: "Suvenirin arxasına mütləq harada istehsal olunduğu haqda məlumat yazılmalıdır. Başqa ölkələrdə də bu cür problem var. Çində istehsal edilən suvenirlərin satılmasına qanun qadağa etmir. Əlbəttə, yaxşı olardı ki, satışdakı suvenirlərimiz Çin istehsalı yox, yerli olsun. Çin öz brendini dünyada yayır. Çin həm iqtisadiyyatda, həm də siyasətdə dünyanı fəth edir".

İstehsal olunduğu yerin göstərilmədiyi suvenirlərdə gəlincə E.Hüseynov malların üzərində istehsal yerinin yazılmasının vacib olduğunu bildirdi: "Qanun malın üzərində Azərbaycan dilində informasiya olmasını tələb edir. "Dövlət dili haqqında" Qanundan başlayırdı. Hollandiyadan gəlmiş bir əcnəbi xanımın kələğayının doğrudan da ipəkdən hazırlandığını, orijinallığını yoxlamaq üçün etdiyi təbii diqqətini çəkdi. Xanım barmağında kiçik çubuğu çıxarıb kələğayının üzünü ortasından keçirdi. Bundan sonra aldı. Satıcı bildirdi ki, əgər kələğayı əsl ipəkdirsə, o üzünün ortasından sürüşüb keçəcək. Yox, orijinal deyilsə, üzükdə ilişib qalacaq.

☐ Günel MANAFLI
Fotolar müəllifindir

Kişilər!!! Axırncı şans!!!

İsrail təbabəti tətbiq edilir!

Əgər Sizə nə Azərbaycanda, nə də xaricdə heç kim kömək edə bilməyibsə, onda yaxşı insanlara, aşağıdakı xəstəlikləri, keyfiyyətli, qısa müddətlə və tam müalicəsini d-r Vaiz Səmədov apara bilər:

- * Cinsi zəiflik, meyilin və ereksiyanın azalması tam impotensiyədək (yaşdan və səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Cinsi marağın və cinsi aktların azalması
- * Vaxtından tez toxum ifrazatı (səbəbdən asılı olmayaraq)
- * Toy gecəsinin uğursuzluqları (kişi tibbi problemlər)
- * Prostatitlər. Prostat vəzin böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Prostat adenoması (vazidə düyünlərin amala gəlməsi)
- * Cinsi vəzilərin-xayaların böyüməsi və ya kiçilməsi
- * Qasıq-xayalıqda sızıltı, küt və ya kəskin ağrılar
- * Əvvəldən xarici cinsi üzvün balaca olması
- * Xarici cinsi üzvün sonradan birdən kiçilməsi
- * Cinsi üzvün düyünlə birdən öyilməsi (Peyroni xəstəli.)
- * Oğlan uşaqlarında cinsiyyət üzvlərinin inkişafsızlığı
- * Uşaqlarda gecə vaxtı yerinə sidiyə getməsi (enurez)
- * Hormonal və iltihablı sonsuzluq (kişilər və qadınlarda da)
- * Yuxusuzluq və yuxu pozuntuları
- * Sidik aktlarının gecə ya gündüz tez-tez olması
- * Sidik aktlarının çətinlikləri və tutulmaları
- * Cinsi aktla bağlı sidikdə və spermada qan olması
- * Zöhrəvi xəstəliklərdən sonra qalıqlar və ağırlaşmalar
- * Saçların bütün formalatda tökülməsi. Sızanaqlar
- * Yuxuda ikən və yuxudan qalxanda qan təzyiqinin yüksək qalması
- * Boyun, baş, bel, ayaq ağrıları və osteoxondroz
- * Onurğa sütununun yırtığı, qulunclarm dərmanatsız müalicəsi

Həkim qəbulu və həkimə zəng etmək saat 11.00-dan sonra

Tel: (012) 437-88-05; (050) 213 88-05.

Həkimin 16 TV çıxışları: youtube.com və facebook.com
doktor Vaiz Səmədov.

21 yaşlı gənc dənizdə boğuldu

Bakıda 21 yaşlı gənc dənizdə boğulub. Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) saytı xəbər verir ki, FHN-in Dövlət Sularda Xilasetmə Xidmətinə daxil olmuş məlumata əsasən, Bakı şəhəri, Xəzər rayonunda dənizdə, sularda xilasetmə məntəqəsindən təxminən 700 m solda, nəzarət olunmayan ərazidə 1994-cü il təvəllüdü Məmmədov Pərviz Nazim oğlu batıb.

Dərhal FHN-in müvafiq xilasetmə qüvvələri hadisə yerinə cəlb olunub və axtarışlara başlayıblar. P.Məmmədovun cəsədi batdığı yerdən, təxminən, 400 metr məsafədən tapılaraq sudan çıxarılıb və aidiyyəti üzrə təhvil verilib. Əməliyyat saat 11:20-də başa çatıb.

Elan

Təcili sərfəli qiymətə 4 otaqlı mənzil satılır.

Nərimanov Məhkəməsinin həyatında, Stalin layihəli daş binada 4 otaqlı əla təmirlə mənzil satılır. 4/2, ümumi sahəsi 120 kv.m, kupe şəkaf, geniş, işıqlı otaqlar, döşəmə mozaika parket, mətbəx və digər bütün mebellər, böyük vanna otağı, cak-kuzi, sakit, təmiz həyəti, parkovka yeri var. Qiyməti 185 min manat. Bundan əlavə 2 maşınlaq daş qaraj da satışdadır. (36 kv.m. qiyməti-40.000 AZN.) Mənzilin bütün sənədləri qaydasındadır, mebelləri ilə bir yerdə satılır.

Tel: (050) 210-50-74

Özəl tibb müəssisəsinə 3-5 saata gündə işləmək üçün təqaüddə olan, damara iynə vura bilən tibb bacısı tələb olunur.

Tel: (012) 437-88-05 (13:00-dan sonra)

(050) 213-88-05 (13:00-dan sonra 17:00-dək)

Oğuz rayonunun Calut kəndində "Azpetrol"la üzübüz dağın etəyində 4 hektar özəl sahədə yerləşən ferma satılır. İşərisində çoban evi, ofisi, yem dəyirmanı, istirahət guşəsi, daimi işığı və suyu var. Əlavə olaraq 5 hektar özəl torpaq sahəsi və bundan başqa müqavilə ilə 6 hektar biçin sahəsi və 126 hektar otlaq sahəsi var. Bunların hamısı birlikdə 450 min manat.

Əlaqə nömrəsi:

(055) 206-14-61,

(070) 335-90-15,

(050) 371-01-60

Babasil xəstəliyinin ən müasir metodla MÜALİCƏSİ

Almaniyanın məşhur "Karl Ertors" firmasının aparatı ilə Moskva şəhəri proktologiya ETM-də xüsusi hazırlıq keçmiş həkim tərəfindən qansız, ağrısız, yataq rejimi gozləmədən - lateks hələqə qoyulması.

SƏLİMOV FƏRMAN

Tel: (055) 776-70-34

Regionda, dünyada hələ də davam edən qanlı ixtilaf və münaqişələrin kökündə, sözsüz ki, həm də dini-millî (etnik) dözümsüzlük dayanır. Azərbaycanın haqsız şəkildə cəlb edildiyi və 25 ildir həllini tapmayan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi isə ən əvvəl bu amildən qaynaqlanır.

Ermənistan münaqişəni başqa motivlərlə təqdim etməyə çalışsa da, gerçək belədir ki, Qarabağ problemi öncəliklə ermənilərin türk milli kimliyinə, türk soyuna qarşı tarixi ədavətinin qanlı nəticəsidir. Ancaq ərazisinin bir qismi işğal altında, özü isə müharibə vəziyyətində olsa da, Azərbaycan dövləti, onun toplumu bu əvəzsiz dəyərə - dini-millî tolerantlığa əsrlər boyu olduğu kimi, indi də sadıqdır. Dözümlülük, tolerantlıq xalqımızın qan yaddaşında, genindədir və nəsilən-nəslə ötürülür.

Məhz bu sədaqətin təntənəsidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanlar arasında Azərbaycanda yaşayan bütün etnik-dini kəsimin çoxsaylı nümayəndəsi (türklər, talışlar, ləzgilər, ruslar, yəhudilər, avarlar, tatarlar və s.) var. Paytaxtdakı, bölgələrdəki neçə-neçə "Şəhidlər xiyabanı"na baş çəkməklə buna hər kəs asanca əminlik həsil edə bilər.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri də ölkə ərazisində məskunlaşmış aborigen millətlərdən təşkil olunub və ordumuzun sıralarında müxtəlif etnik-dini qrupların mənsubları ən müxtəlif hərbi vəzifələrdə xidmət keçir. Azərbaycan onların, bizim hamımızın ortaq vətənidir. Bu hissi milliyətindən asılı olmayaraq ölkə vətəndaşlarında aşılmalı, formalaşdırılan isə təbii ki, ilk növbədə tolerantlıq mühitidir.

Tolerantlıq - ictimai-siyasi sabitliyin əsas meyarı kimi

Azərbaycanın müqəddəs bayrağında üç rəng - üç rəng mövcuddur. Bellidir ki, yaşıl rəng ölkədəki toplumun əsasən İslam dininə tapındığını göstərməklə yanaşı, ümumən Azərbaycan vətəndaşlarının etiqad azadlığı müxtəlifliyinə, dini tolerantlığa verilən önəmi təcəssüm etdirir.

Təməl insan haqlarından hesab edilən vicdan azadlığı konstitusiyamızda birmənalı şəkildə təsbit edilib. Bu gün ölkədə müsəlmanlarla yanaşı, qeyri-müsəlman kəsim - xristianlar, musəvilər (yəhudilər), başqa inanc daşıyıcıları da sərbəst və təhlükəsiz şəkildə ibadətlerini həyata keçirir, mənəvi-ruhani ehtiyaclarını maneəsiz ödəyirlər. Ölkədə məscidlərlə yanaşı, çoxlu sayda kilsələr və sinaqoqlar, o cümlədən Bakıda erməni kilsəsi fəaliyyət göstərir. Qədim məscidlər kimi, qədim kilsələr, digər dini və mədəniyyət abidələri də fərq qoyulmadan təmir edilir və qorunur. Başlıcası,

müstəqil, çağdaş Azərbaycanda hələ heç kim müsəlman, xristian və ya musəvi olduğu üçün təqib edilməyib, həbsə salınmayıb.

Əgər bayrağımızın yaşıl rəngi dinin rəmzidirsə, daha dəqiqi, dini tolerantlığı təcəssüm etdirirsə, qırmızı rəng (çağdaşlıq, demokratiya rəmzi) də milli tolerantlığın rəmzi

vətimiz, bir növ Azərbaycan xalqının fərqlənmə nişanıdır. Bir sıra sosioloqlara və psixoloqlara görə isə, milli-dini dözümlülük mühiti cəmiyyətin daxili dayanıqlığı və sabitliyini, stabil inkişafını təmin edən vəzkeçilməz amillərdəndir. Bu mühitdə radikal və ekstremist cərəyanlara və təmayüllərə yer yoxdur, ola bilməz. Çünki

görmürəm. 1991-ci ildə ən çox rusu məhz Ermənistandan qovub çıxarmışdılar. Ermənistan bu gün ən monoetnik ölkədir. Ruslar və digər xalqların nümayəndələri hər yerdə var, yalnız Ermənistandan başqa". Jirinovski onu da qeyd edib ki, Azərbaycanda çoxsaylı rus məktəbləri olduğu, rus dili və mədəniyyətinə sayğı və qayğı

Bakı Yay Oyunlarına həmçinin, Azərbaycanın müharibə vəziyyətində olduğu Ermənistan idmançıları da qatıldılar. Bu fakt ölkəmizdə milli dözümlülük əmsalının gerçəkdən lazımı səviyyədə olduğuna dünyanı bir daha əmin elədi, inandırdı. Bundan öncə isə Bakıda nüfuzlu beynəlxalq musiqi yarışması olan "Eurovision" tədbiri reallaşmışdı...

Konfransına aid ölkə olmasına rəğmən, Azərbaycanın İsrailə six diplomatik əlaqələri var. Ölkədə heç vaxt antisemitizm problemi olmayıb. Azərbaycan radikal İslama qarşı mübarizə aparır və İŞİD-ə qarşı müttəfiqlər arasında yer alır".

Fransız siyasətçinin fikirləri ilə razılaşmamaq olmur.

Dini və milli tolerantlıq - əsas fərqlənmə nişanımız

Azərbaycanın beynəlxalq imici, Qarabağ məsələsinə dünyanın ədalətli yanaşması həm də bu sahədəki münasibətlərin tənzimlənməsindən asılıdır...

Onu da nəzərə alanda ki, Azərbaycan iki böyük sivilizasiyasının - müsəlman və xristian dünyasının qovşağında, olduqca mürəkkəb coğrafiyada yerləşir və ölkəmizdə bir sıra global və regional güclərin gəsiyasi maraqları toqquşur, o zaman dini-millî tolerantlıq faktorunun əhəmiyyəti ikiqat böyük görünür.

Bu xüsusda 2015-ci il mayın 18-də Bakıda keçirilən III Ümumdünya Mədəniyyətlərə-rası Dialoq Forumunun da özünəməxsus yeri var. Bu tədbir Azərbaycanın milli-dini tolerantlıq kimi universal dəyərə sadıq qalacağına daha bir nümayiş idi. Fransa parlamentinin (Senatın) nüfuzlu üzvü, bir neçə dəfə Bakıda olmuş, o cümlədən son Bakı Forumunda iştirak etmiş Natali Qule-nin məsələyə baxışları isə xaricdən verilən obyektiv qiymət kimi önəmlidir və diqqət çəkir.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın 24 yaşlı gənc bir ölkə olsa da, Ermənistanla müharibə şəraitində yaşasa da, milli-mədəni dəyərləri özündə əzmlə daşıyan ölkədir. Sitat: "Əlbəttə ki, problemlər hələ var. Lakin ölkəyə qarşı kampaniya qeyri-konstruktivdir. Bəli, bütün Avropa ölkələri, o cümlədən İsrail İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına daxil olan bir ölkədə - Azərbaycanda keçirilən Avropa Oyunlarında təmsil olundu. Ermənistan da idmançıları ilə oyunlara qatıldı".

Fransız deputat daha sonra deyib: "Cənubi Qafqazda real suverenliyini saxlayan yeganə ölkə Azərbaycandır. 1919-cu ildən bu ölkədə qadınlara səs vermə hüququ verilib. Bu, tam dünyəvi bir ölkədir. Burada yəhudi icması, xristian kilsəsi var, xristianlarla heç bir problem yoxdur. İslam

Yekun yerinə:

Azərbaycanda dini-millî dözümlülük mühitinin təmin olunmasında, söz yox ki, ən böyük missiya dövlətin müvafiq strukturlarının, o sırada təhsil sisteminin - orta və ali məktəbin, Dini İşlər üzrə Dövlət Komitəsinin, habelə faktorunun əhəmiyyəti ikiqat böyük görünür.

Şübhə yox ki, tolerant insan ilk növbədə savadlı, elmi, mədəni insandır, dini bilikləri optimal səviyyədə mənimsəmiş, demokratik tərəkürlü insandır. Dövlətin, cəmiyyətin, ailənin, KİV-lərin (televiziyanın) əsas hədəfi də, bizzat, bu cür insan yetişdirmək olmalıdır. Buna isə yalnız sadalanan dövlət qurumu və ictimai subyektlərin birgə, uzlaşdırılmış və effektiv səyləri ilə nail olmaq mümkündür.

Onu da gerək unutmaq ki, müharibə vəziyyətində olan Azərbaycanın beynəlxalq imicini, həmçinin Qarabağ məsələsinə dünyanın ədalətli yanaşmasını xeyli ölçüdə indi həm də bu sahədəki münasibətlərin tənzimlənməsi şərtləndirir. Çünki separatçı ermənilərin ölkəmiz əleyhinə əsas təbliğat təzislərindən biri məhz Azərbaycanda guya erməni etnik azlığına qarşı, digər milli azlıqlara qarşı dözümsüzlük mühitinin və ksenofobiyanın mövcudluğudur.

Zahid SƏFƏROĞLU

P.S. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kəndli İnforsasiya Vəsiti-lərinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün.

sayıla bilər. Bunu ölkə ərazisində əsrlər öncə olduğu kimi, indi də onlarla millətin rahat-asudə və təhlükəsiz yaşama təsdiqləyir.

Bütövlükdə Azərbaycan Respublikasında ermənilər də daxil olmaqla, 90 millətin və xalqın nümayəndəsi vahid ailə kimi yaşayır. O sırada qeyri-müsəlman əhalinin 400 mini rus, 160 mini yəhudi, 26 mini ukraynalı, 11 mini isə gürcü etnik qrupunun nümayəndələridir. Ölkəmizdə milli-etnik əlaqələrinə görə hələ kimsə nə dövlət tərəfindən, nə də aparıcı toplumun nümayəndələri tərəfindən təqibə, diskriminasiyaya məruz qalmayıb, incidilməyib, həbsə salınmayıb. Bakıda indinin özündə 30 min erməni vətəndaş yaşayır.

Bu - əlbəttə ki, Azərbaycanın zəifliyi deyil, üstünlüyüdür, daha dəqiqi, tarixi ənənələri-mizdən qaynaqlanan milli sər-

radikalizm, ekstremizm dini-millî dözümlülüyü rədd etməklə cəmiyyətin əsas sütun-dayaqlarını laxladır, sıradan çıxarır.

Ölkəmizdəki milli tolerantlığın yüksək səviyyəsi monoetnik dövlət qurmuş, işğal altındakı ərazilərdə etnik təmizləmə aparmış təcavüzkar Ermənistanın varlığı fonunda xüsusilə qabarıq görünür. Təsədüfi deyil ki, Azərbaycanda binəyi-qədimdən mövcud olan milli tolerantlıq, Ermənistanda isə əksinə - monoetniklik faktı Rusiya millətçisi, türklərə ənənəvi antipatiyası ilə tanınan Vladimir Jirinovskinin də diqqətindən yayınmayıb.

Məlumdur ki, Jirinovski bu ilin aprelində Dövlət Dumasının iclasında "erməni soyqırımı"ni dəstəkləyən qüvvələrə qarşı çıxaraq demişdi: "Burada "Qardaş Ermənistan" haqda danışımağa heç bir əsas

göstərdiyi halda, Rusiyanın ən yaxın müttəfiqi olan Ermənistanda onlar çoxdan qapadılıb.

Bu, doğrudan da belədir. Azərbaycanda tək rus mədəniyyətinə və dilinə deyil, bütün xalqların və sivilizasiyaların mədəniyyətinə, dilinə dövlət və cəmiyyət səviyyəsində ehtiram var.

Avropa Oyunları, mədəniyyətlərə-rası dialoq...

2015-ci ilin iyununda ilk Avropa Yay Oyunlarının məhz Bakıda keçirilməsi də ölkəmizdə dini-millî tolerantlığın yüksək səviyyədə mövcudluğunun sivil dünya tərəfindən etirafının başqa bir təzahürü sayıla bilər. Bu oyunlarda dünyanın onlarla ölkəsindən, müxtəlif konfessiya və millətlərdən olan minlərlə idmançı (6000) iştirak etdi, minlərlə turist yarışları seyr elədi.